

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11(790) KOVAS—MARCH 18 • 1965 metai • 15 centų

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Bendru mastu

Zmonių skaičius pasaulyje vis didėja, bet pasaulis mažėja. Jis mažėja ta prasme, kad darosi visose savo dalyse pasiekiamas ir jau pradeda galvoti apie jo apjungimą ne tik ta technine, bet ir politine prasme. Juk keliama mintis net bendros pasaulio valdžios. Jeigu seniau viena kuri imperija ar valstybė sudarė atskirą pasaulį, atitvirtą nuo likusio pasaulio, tai šiandieną tokia izoliacija neįmanoma net ir didelėm galybėm. Po II D. karo pradėta kalbėti ne tiek apie nepriklausomybę, kiek apie tarpusavę priklausomybę. Karo eigoj buvo pastebėta, kad perdidelis tautų išsidalinimas ir mažas pasaulėlis, nenorintys paisyti kitų, neteikia saugumo ir dargi sudaro didelę pagundą didiesiems išsižioti. Reikalas jungtis pajustas ir religinėje srityje — kilo visuotinio sąjūdžio, pažadinęs tikintuosius išeiti iš tradicinių apkasų ir pažvelgti į juos naujomis akimis. Ryšium su tuo emė kilti klausimas, ar senosios pozicijos, atkakliai gintos per ištisus šimtmečius, tebeturį prasmę? Taigi, visu frontu padarytas idėjinis posūkis jungimosi linkme. Vis didesnis būrys vadovaujančių asmenų ima galvoti ir veikti bendru mastu. Žinoma, lig regimo jo įvykdymo dar tolimas kelias, tačiau jo rodyklės jau matomos.

Kokia gi lietuvių laikysena dabarties pasaulyje? Ar juose irgi bręsta jungimosi linkmė? Tai didžiulis ir likiminis lietuvių klausimas. Jis yra gyvas nuo priešmindauginių Lietuvos laikų. Per išsirus šimtmečius lietuvių stokojo bendro masto. Jie grūmėsi ne tik su išorės, bet ir su vidaus priešiniais. Atskiros krašto dalys sunkiai gravitavo į centrą, o įvairios visuomenės dalys sunkiai rasdavo bendrą kalbą. Štai, kad ir dabar. Rodos, tokiu metu, kai kraštas yra okupuotas, kai lietuvių tauta kovoja gyvybinę savo kovą, visi lietuvių kaip vienas turėtų rikiuotis bendroje pozicijoje. Deja, taip nėra. Pvz. į jas nesirikiuoja lietuvių komunistai. Daugelyje tautų yra komunistų, bet kad jie visi būtų vergiški Maskvos garbinčiai, negali pasakyti: ir jų tarpe atsiranda savarankiškesnės minties žmonių, kurie neįsivaizduoja savo tautos. To negalima pasakyti apie lietuvių komunistus: jie už viską augščiau stato Maskvos įsakymus, kuriuos vykdyti yra pasiruošę net tada, kai reikia naikinti, kankinti ar deportuoti savo tautiečius, nepatinkančius Maskvai. Jie yra akli maskvinio komunizmo įrankiai. Tiesa, tai naudinga Maskvos imperializmui, bet pražūtinga lietuvių tautai. Tokie lietuvių komunistai yra ne tik pavergtoji Lietuva, bet ir išeivijoj. Čia dar ne vienas nepakėlė balso prieš lietuvių tautos pavergimą, naikinimą, ne vienas nepareikšė kritiškos nuomonės, o liaupsinimų Kremlui — pilni jų spaudos puslapiai.

Paguoda ta, kad tikrų lietuvių komunistų yra, palyginti, nedidelis skaičius. Išeivijoj jų balsas yra silpnas, ir bendro masto veikla įmanoma ir be jų. Žymiai blogiau, kai bendro masto neranda tie lietuvių, kurie kovoja ir kencia už tą pačią nepriklausomą, laisvą ir lietuvišką Lietuvą. Pvz. buvome atstovai liūdname laikotarpyje, kai politinės mūsų grupės buvo praradusios bendrą mastą. Gerai, kad jos jį vėl atrado. Džiugu betgi konstatuoti, kad bene stipriausia bendro masto gyvendintoja mūsų išeivijoj yra Bendruomenė, užėmusi šią poziciją nuo pat išeivijos pradžios. Ta linkmė ji yra daug nuveikusi, nors dar nevisą išeiviją yra vienodai apėmusi. Žymi išeivijos dalis, ypač senosios, nepripato prie bendro masto idėjos, nors jai yra artima. Dėlto bendrieji lietuvių žygiai įvairiose srityse nepasieksia pilnų svarių, nes jie nebūna paženklinę bendro masto ženklu. Vis atsiranda tokių išimčių, kurie viską matuoja daliniu mastu. Tai amžina mūsų silpnybė, su kuria turėtume kovoti nusižiūrėdami į tokius žygius, kurie buvo pasiekti remiantis bendru mastu. Prie tokių skirtingų lietuvių Enciklopedija, dainų bei taut. šokių šventės, lietuvių koplyčia Vašingtone, Liet. Fondas, sportininkų išvyka Australijon ir kt. Tegu jie padrasina visą mūsų išeivijos veiklą šia linkme. Pr. G.

Kraustomi kaimai

Kovojant su neturtu Kanadoje, kovojant su mažu atskirųjų kaimelių gyventojams persikraustyti į didesnius centrus. Pradėta nuo Newfoundlando provincijos, kur yra nemaža vargūnų žvejų kaimelių. Kiekvienai šeimai bus mokama po \$1000 ir \$200 persikraustymo išlaidoms. Per 5 m. vien Newfoundlando tam projektui numatoma išleisti \$12 milijonų.

Padidėjo susidomėjimas prancūzų kalba Kanadoje. Daugelis bendrovių reikalauja, kad augtėsi naujo rango tarnautojai mokėtų abi kalbas. Lėktuvų bendrovė "Air Canada" pranešė Montrealyje visoms lėktuvų tarnautojoms, kad nemokančios prancūzų kalbos bus atleistos arba perkeltos kur nors kitur.

Atvečiai žymiai prisidėjo prie Kanados pramonės pakėlimo — pareiškė imigracijos min. J. R. Nicholson. Per paskutiniųjų 15 m. laikotarpį net 25.000 atvečių įkūrė įvairius verslus \$294 mil. vertės. Atvečių įkurtose imonėse dirba virš 74.000 darbininkų. Vokiečiai ir olandai pirmąją imoniu steigėme.

Newfoundlando prov. studentams vyriausybė apmoką universiteto mokesčių pirmaisiais studijų metais. Ta žingsnis padarė neturtingiausia provincija Kanadoje. Jos finansų min. pareiškė, kad norima vėliau visą universiteto kursą padaryti studentams nemokama. Daugelis Kanados un-to prezidentų tam pritaria. Newfoundlandas yra tik vienas un-tas su 2.500 studentu.

Kanadoje, kaip ir JAV, yra uždrausta eksportuoti ir komunistinius kraštus betkokioms karinėms prekėms. Vienas kanadietis, buvęs karininkas, bandė apieiti tai įstatymą ir eksportavo prekes į Airiją, o iš ten į Rusiją. Šiuo metu jis yra teisiamas Kanados teismu.

Užsienių reik. min. P. Martin perspėjo atskiras provincijas dėl jų atstovų užsienyje. Nė viena provincija negali turėti atskirų savo ambasadorių. Išimtis yra tik Britanijoje, kur kiekviena provincija turi savo atstovus Londone su konsulo titulu. Kvebekas taip pat turi savo atstovą Paryžiuje, bet dėl to Otavai nieko nesako.

Ontario premjeras J. Robarts pasiūlė provincijos parlamentui "Red Ensign" padaryti Ontario oficialia vėliava, pakeitus visai Kanadai skirtingą skydą jos viduryje Ontario herbu. Pasiūlymas susilaukė priekaištų, nes Kanadai turėtų užtekti vienos vėliavos.

Pragyvenimo lygis Kanadoje vėl pakilo ir vasario mėn. pasiekė aukščiausią laipsnį — 137,2 taškus. 1949 m. kainos buvo matuojamos 100 taškų.

Sveikatos savaitė visoje Kanadoje paskelbta kovo 14 — 20 d. Krašto sveikata besirūpinančios organizacijos per spaudą, radiją, televiziją, paskaitas informuoja visuomenę sveikatos reikalais ir kviečia visuomenę ypač dėmėtis sveikatos apsaugos priemonėms.

Min. pirm. L. Pearson siūlo Jungtinėms Tautoms sudaryti tarptautinę kariuomenę, kuri būtų pasiūsta į Vietnamą. Daugelis tuo pasiūlymu žavisi, kiti jame neįžiūri jokio praktiško padėties išsprendimo. JAV daliniai tuo atveju turėtų pasitraukti ir komunistai tuo tik džiugtųsi.

Kanados šimtmečiui paminėti ruošiamasi įvairiais būdais. Vienas fedr. vyriausybės projektų yra pasikirti \$7 mil. liginėm ir įvairiems tyrimams nenormaliais gimusių vaikų, jų gydymui ir mokymui. Kanadoje 3% visų gyventojų yra psichiškai atsilikę.

Paslaptingi laivai Baltijoj

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Svedijoje

Šiaip ar taip, Bosforo vandenynse sovietai vykdo tos pačios rusijos veiksmus, kaip ir prie Svedijos pakrančių. Čia irgi dažnai surandami paslaptingieji cilindrai.

PASLEPTI SIŪSTUVAI

Per Bosforą iš Juodosios jūros į Viduržemio jūrą teka stipri povandeninė srovė. Tą aplinkybę jau pirmojo pasaulinio karo metu rusai buvo panaudoję karo reikalam. Juodojoje jūroje pasleptos minos būdavo srovės nunešamos ligi Istanbulo ir sužalodavo uoste esančius laivus. Nuo 1964 m. pradžios turkai vėl pastebėjo, kad rusai grįžta prie savo senojo papročio. Tik dabar Bosforo srovė iš Juodosios jūros atplukdo ne minas, bet cilindrinus objektus. Pradžioje turkai manė, jog tie siūstuvai aprūpinę cilindrai skirti prieš Turkiją nukreipto šnipinėjimo tikslams, bet veikiai pasirodė, kad jų paskirtis buvo tolesnė — pasiekti Viduržemio jūrą. Tuo pačiu metu buvo pastebėtas vis didesnis skaičius sovietų "oceanografinio tyrimo" laivų praplaukiančių Bosforą. Nebuvo jokios abejonės, jog visi tie sovietų "moksliniai" laivai iš Murmansk, Leningrado, Tallino, Klaipėdos ir Odosos vykdė slapto povandeninio špiunožo užduotis.

DENGIASI PASAKOMIS

Tikriesiems tikslams pridengti pasinaudojama net pasakomis. Kai kuriais atvejais sovietai yra davę suprasti, kad cilindriniai objektai — okeanografinio tyrimo laivai mėgina nustatyti paslėgtąją Atlantidos salą. 1963 m. gale sovietų profesorius Aleksandrovas mokslų akademijos posėdyje įrodė, jog tokia le-

gendinė sala yra tikrai buvusi. Štai kodėl "didžiausioji, pažangiausiaji ir humaniškausiaji pasaulio šalis" nusprendusi imtis brangių ekspedicijų ir išleisti milijonus rublių, kad visos žmonijos labai surastų profesoriaus įrodymą legendos paskendusiųjų salą...

Tiktai — o vargė! — tokia nesuinteresuota ir grynai mokslinių tyrimų meile amerikiečiai nepatikiėjo. Kai pernai kovo mėnesį Bosfore pasirodė sovietiniai laivai: "Michail Lomonosov", "Eugenij Lukin" ir ledlaužis "Irkutsk" pakeliui į Viduržemio baseiną, tai Atlanto S-gos oro pajėgos jiems paskyrė atitinkamą garbės sargybą. Ta proga buvo pastebėta, kad konvojus šen ir ten sustoja, nuleidžia į vandenį narus, gervų pagalba paknausioja dugną ir ten palieka įtaisus. Tik ledlaužis atrodė sukiojosi be jokio darbo, tačiau jo paskirtis greitai paaiškėjo, kai sovietinių laivų kaimynystėje pasirodė svetimi žvejų laivai. Tada "Irkutsk" be ceremonijų atkreipdavo į juos savo grėsmingą šarvuotą smagali, kad nuvaikytų kuo toliau, nors tai buvo tarptautiniai vandenys. Visą vasarą sovietinis konvojus darbovisi Viduržemio jūroje, o po to Atlanto vandenynė.

KAS RŪPI?

Tada galutinai paaiškėjo, kad jiems ne paskendusioji Atlantida, bet "Polaris" povandeniniai laivai iš tikrųjų rūpi. Nekėlė abejonų nė cilindrinio objekto paskirtis, tik pasirodė, kad juos ne taip lengva surasti gėlmėse ir padaryti nežalingus. Nuleistieji siūstuvai randasi labai giliose daugeis ir jiems ištraukti neįtenka narų, bet tenka panaudoti tokias pačias priemones, kurias vartoja sovietai. Reikia tokių pat laivų, kurie plauktų sovietams įkandžiai ir naudotų gerves. Be to, tie siūstuvai gėlmėse yra aprūpinti sudėtinga klaidinančių signalų sistema, kuri labai sunkina jų suradimą.

Pastaruoju metu sužinota, jog sovietai rengiasi kitokios rūšies povandeniniams darbams. Daug dėmesio kreipiama povandeninėms srovėms ir norima išbandyti, ar negalima povandeninių sprogimų pagalba sukelti didžiulės užliejandčias bangas, kurios dažnai nusiaubia Amerikos pakrantes. Paprastai tokių bangų kilmė aiškinama povandeniniais vulkaniniais prasiveržimais. Manoma, jog sovietai mėgina gamtinius sprogimus pakeisti dirbtiniais. Toks tikslas priskiriamas pastaruoju metu prie Amerikos krantų pastebėjimams sovietų konvojams.

Posėdžių metu seserų pranciškonų gimnazijos salėje

Klaipėdos vokiečiai priekaištauja

Garsus buvo Klaipėdos vokiečių laikraštis "Memeler Dampfboot". Repatrijavę Vokietijon Klaipėdos krašto vokiečiai ir dabar tebeleidžia laikraštį tuo pačiu vardu. Jei tai būtų lojalus Lietuvos vokiečių išeivių laikraštis, besirūpinąs savo tautiečių reikalais Vokietijoj, tekėtų tik pasidžiaugti ir palinkėti būti išblaškytų ryšininku. Deja, ir dabar jame dvelkia ne vokiečių, o vokiečių - nacionalsocialistų dvasia, kuri nesiderina su tikrųjų vokiečių laikysena. Pvz., "M. D." 1965 m. vasario 20 d. nr. karčiū tonu užsimena apie Vasario 16 minėjimą. Esą rengėjai pasirinkę Lietuvos repatrijantų gausiai apgyventą vietovę — Heidelbergą. Pernai tai turėtų pasikaitinėti dr. H. Czaja, kilusį iš Augšt. Silezijos, o šiemet pasirūpinę dar žymesniu kalbėtoju — parlamento vicepirmininku dr. R. Jaeger. Girdi, rengėjai, jausdami, kad nepripildys Heidelbergo karališkosios salės lietuviams, išsiuntinėjo daugybę pavietimų klaipėdiečiams, gyv. Mannheimio srityje. Prie to laikraštis priduria: "Mes norime čia visai aiškiai pasakyti: kol lietuvių kelia pretenzijas į Klaipėdos kraštą ir šiaurinę Rytų Prūsiją, nei vienas klaipėdiečių neturėtų dalyvauti tremties lietuvių parengimuose! Žmonės, kurių kraštas šiandieną yra pavergtas ir kurie nieko kito negalvoja, kaip tik pavergti savo kaimyną po išlaisvinimo, negali būti mūsų draugai." Tai

visai nesiderina su Vokietijos parlamento vicepirmininko pasakais mintimis, kurios rodo net kultūringą toną, bet ir giliu klausimu supratimą (žiūr. "TŽ" 10 nr.). Matyt, "MD" žmonės ligišol nieko neužmiršo ir nieko neįšmoko. Jeigu jie drįsta kalbėti apie lietuvių įvestą persekiojimą bei vergiją Klaipėdos krašte po I D. karo, tai, matyt, jie vergijos savo gyvenime nėra matę. Žiūrint iš istorinės perspektyvos į Klaipėdos kraštą, galima drąsiai tvirtinti, kad vokiečiai Klaipėdos krašte per daug laisvės turėjo ir ten gyvenančius lietuvius spaudė, niekino ir kiek galėdami neįsileido į viešąjį gyvenimą. "MD" 4 nr. pvz. nusiskundžia, kad Klaipėdos vokiečių gimnazijose lietuvių k. buvo įvesta kaip pirmoji svetima kalba. Taigi, pirmąją liko vokiečių k. Tai kur čia nusikaltimas? Jeigu jau galima būtų ką dėlto kaltinti, tai tik Lietuvos vyriausybę už tai, kad ji nepadarė lietuvių kalbos, kaip valstybinės, lygiateisės dėstomąją kalbą, kaip ir vokiečių. Tas pats "MD" kaltina Vokietijos lietuvių už tai, kad jie dabar rūpinasi repatrijantais iš Lietuvos. Juk pavardė dar neviską pasako. Jeigu atvykusių tarpe pasitaiko ir lietuvių, ypač mišrios šeimose, tai ar dera drausti lietuviams jais rūpintis? "MD" baimė, kad lietuvių tremtiniai, gyvena Vokietijoj, gali sulietuvinėti vokiečius, yra juokinga. Laikas būtų ir "MD" žmonėms pradėti

plaukti naujomis burėmis, nešančiomis į bendrą laisvę, o ne įeikoti užkastų gincų kirviu. Lietuviams rūpi išsaugoti savo žmones ir jiems padėti. Jie dėkingi dabartinei Vokietijos vyriausybei, kuri yra nemažiau vokiška už "M. D." žmones, tačiau laisva nuo nacionalsocialistinės neapykantos.

NUŽUDYTAS LATVIŲ KARININKAS

Didžiosios spaudos agentūros pranešė visam pasauliui apie klaidingą latvių karininko Herberto Čukurs nužudymą Urugvajuje, Montevideo mieste. Jo lavonas buvo rastas labai sužalotas ir sudėtas į dėžę viename priemiesčio namelyje. Kartu rastas mašinėlės raštas — ištrauka iš knygos "Nuernbergo dienoraštis", kuriame minimi masiniai žudymai, vykdyti SS vyrų Latvijoje. Pirmosios žinios apie Čukuro nužudymą pasirodė V. Vokietijoj su pastaba, kad tai padarė "tie, kurie negali užmiršti". Esą nužudytasis II D. karo metu dalyvavo masinėse žudynėse. Iš latvių šaltinių pranešama, kad H. Čukurs buvo savo laiku garsus lakūnas, karo metu dalyvavo rytų fronte ir kovojo su sovietiniais partizanais, kurių tarpe buvo daug žydų. Po karo jis emigravo Brazilijon, kur gyveno senąja savo pavardė ir niekad nesislėpė. Kai ten gyvendamas emė gauti grąsinimų, Brazilijos valdžios

P. Amerikos lietuvių kongresą atidarant kalba vysk. V. Brizgys. Sėdi prezidento vicepirmininkai J. Antanaitis ir A. Boguslauskas.

Savaitės įvykiai

AMERIKA TEBĖRA SPAUDŽIAMA BAIGTI KARĄ VIETNAME. Kompartijos įvairiose kraštuose rengia demonstracijas, smerkiančias amerikiečius. JT gen. sekr. siūlo septynių konferenciją: JAV, Britanijos, Prancūzijos, Sov. Sąjungos, Kinijos ir abiejų Vietnamų. JAV tebesilaiko kietai, ir jų valstybės sekr. D. Rusk pareiškė: arba JAV turi sustabdyti agresiją iš S. Vietnamo dabar, arba vakariečiai vėliau turės kovoti su komunistais kitose pietryčių Azijos srityse. Amerikiečiai stiprina savo karines bazes P. Vietname karais, ginklais ir tešia S. Vietnamo kariuonių taikinių

bombardavimus. S. Vietname yra sutelkta 300.000 kariuomenės, kuriai ginklus tiekia Kinija, kuri nėra linkusi derėtis. Sovietai remia Prancūzijos pasiūlymą — neutralizuoti Vietnamą.

Negrų teisių klausimas iškilo visu atstrūmą pietinėse JAV srityse, ypač Alabamoje, kur negrų teisių sulginimui labai priešina gubernatorius Wallace. Ten negrai, vadovaujami pastoriaus L. King, rengia demonstracijas, reikalaujanti balsavimo teisių ir atitinkamos registracijos. Vietos policija demonstrantams gana žiauriai malšina. Pastorius Breed iš Bostono dalyvavęs demonstracijoj buvo sumuštas ir mirė. Prez. Johnson pažadėjo pasirūpinti nauju civilinių teisių vykdymo įstatymu ir, jei reikės, pasiūsti Alabamon kariuomenę.

Skilimas tarp rusų ir kiniečių komunistų partijų yra visiškai ryškus. Komunistų konferencija Maskvoje nieko nepadarė partijų vienybei. Priešingai, ji išryškino komunistų neryžtingumą ir parodė, kad Maskva jau nėra visagalis diktatorius komunistų partijos. Pripažinta, kad komunistų partijos yra "suverenės" savo sprendimuose. Maskvoje įvykusios demonstracijos prieš Ameriką, kiniečių studentų numalšinimas, kurį įvykdė rusų policija, Kinijos vyriausybės protestas ir Maskvos atsakymas tik dar labiau išryškino abiejų valstybių ambicijas. Reikia laukti tolesnių susikirtimų, kurie kerta abiejų komunistinių valstybių prestižą abejojančių akyse.

V. Vokietija pakliuvo tarp kūrų ir priekalo: senas gincas tarp žydų valstybės ir arabų valstybių dabar atsiliepia ir Vokietijai. Arabų valstybės, Egipto prez. Nasserio raginimu, nutarė atšaukti savo ambasadorius iš Vokietijos ir nutraukti prekybinius ryšius, nes Vokietija, Egiptui priėmus Rytų Vokietijos diktatorių Ulbrichtą, skubinasi užmegzti pilnus diplomatinis santykius su Izraeliu. Maroko karalius Hassan jau atšaukė savo kelioną į Vokietiją. Saudi Arabija atšaukė savo ambasadorių iš Bonnos.

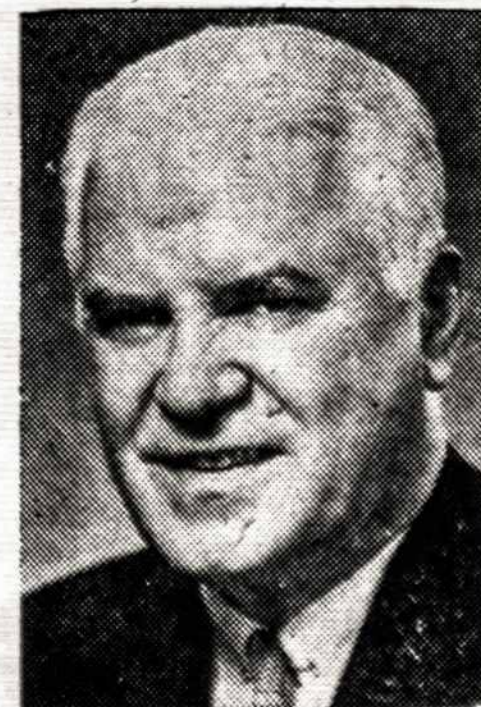
Bendroji Europos Rinka eina ir toliau už prekybos ribų: dabar jau numatyta keistis jaunimu. Prancūzija šiais metais pasius 2-300 savo jaunimo į kitus kraštus, V. Vokietija — 1.500, Belgija — 400, Olandija — 200, Italija — 30 ir Liuksemburgas — 25. Tai yra tik pradžia. Keičiamasi bus darbininkais, studentais ir kitais jaunais žmonėmis, kurie nori susipažinti su draugingų valstybių gyvenimu.

Pakistano prezidentas lankėsi raudonojoje Kinijoje ir išbuvo visą savaitę. Balandžio mėn. jis lankėsis ir Amerikoj. Čia paskais galutinai jo pasitarimai Kinijoj, kur jis tarėsi ir dėl Indijos reikalų, ir dėl pietų Azijos.

Cilė įvyko rinkimai į parlamentą ir juos laimėjo dabartinio prezidento partija — krikščionių demokratų. Prezidentas Frei, anksčiau laimėjęs rinkimus, jau tėsė suvaržytas, nes buvusiam parlamente neturėjo daugumos, ir jo projektai nebuvo priimami. Jis rinkimuose buvo pažadėjęs didelės reformas. Dabar, turėdamas kr. demokratų daugumą, galės vykdyti savo programą. Jis rinkimuose turėjo atlaikyti didelę komunistų spaudimą. Dabar kovoja su savo priešais iš dešinės. Parlamente savo šalininkų jis dabar turi 82 iš 147 atstovų. Po rinkimų prezidentas pareiškė: "aš didžiuliuoju šiuo nepaprastu savo tautos demonstracija."

Sov. Sąjungos privatus ūkis gelbsti su maistu visiems. Maskvoje yra parduodama rinkoje įvairius maistas, gautas iš privačių žemės sklypelių, kurie yra duodami kolchozų darbininkams. Sovietų vadai žiūri pro pirštus į šią prekybą, nes ji gelbsti nuo bendro nedatekliaus ir užpildo Maskvos rinką įvairiais maisto gaminiais. Maskvon važiuoja ūkininkės net iš tolimų Azijos respublikų. Iš Taškento į Maskvą bilietas geležinkelio kainuoja 30.90 rb. Moterys su grybais, raugintais kopūstais, džiovintais sūriais važiuoja šimtus kilometrų ir čia juos parduoda. "Mes esame ne spekuliantės, bet ūkininkės", sako jos ir parduoda raugintų kopūstų kilogramą už 50 kapeikų. Placią rinką ir pareikalavimą turi ir džiovinti vaisiai, ypač džiovinti abrikosai.

Ispanijoj anglies kasyklų darbininkai turėjo susirėmimų su policija. Astūrijoj anglies centre rinkosi darbininkai ir iš kitų rajonų tartis dėl savo profesinių reikalų. Susirinkimas policijos nebuvo leistas ir įvyko susirėmimai.

J. R. Nicholson, naujasis Kanados imigracijos ministras, anksčiau buvęs paštų ministru

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metai: prenumerata \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
urinių redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reikia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Antijochijos patrijarchas Maksimas IV Saigh pareiškė, kad jam būvę labai sunku priimti kardinolystę, tačiau sutikęs, kai Sv. Tėvas užtikrinęs, kad tai jokių būdu nepažeis patrijarchato poangščio. Naujų kardinolų įvilkutvėse patrijarchai buvo išskirti daugeliu atžvilgių iš kitų vyskupų tarpo: jie dėvėjo ne kardinoliškus, o savo patrijarchiškus drabužius, visiems prisiekiant paklusnumą popiežiui, patrijarchai pažadėjo tik ištikimybę; uždėdant kardinolišką kepurę, užuot pavadinus juos Romos Bažnyčios kardinolais, jie buvo pavadinti Katalikų Bažnyčios kardinolais. Be to, patrijarchams buvo suteiktas kardinolo-vyskupo titulas — augščiausias kardinolystės laipsnis. Įvesti kardinolų kolegijos dekaną ir vicedekano rinkimai. Iki šiol dekanu ir vicedekanu tapdavo ilgiausiu išbuvę kardinolais. Šiuos du pareigūnus atėityje turės teisę rinkti tik turintieji kardinolo-vyskupo laipsnį.

* Komunistinės Lenkijos vyriausybė atsisakė išduoti vizą arkiv. B. Komeinek, kurį kard. Koenig ir katalikų žurnalistas sambūris kvietė Austrijai su pakaita apie Bažnyčią moderniam pasauliui.

* Kun. Josef Zgarbik, SJ, prieš penkerius metus Čekoslovakijos komunistinės valdžios nuteistas 25 m. kėlimo už "slaptos ryšio su Vatikano palaikymą", mirė Valdice buvusiam kartinų vienuolyne, dabar paverstame kėlimu. Po II D. karo jis buvo pagarsėjęs kaip pamokslininkas.

* Dr. Ernest M. Howse, pirmą kartą oficialiai lankdamasis kaip Kanados United Church moderatorius Montrealyje, pirmiausia aplankė kard. Leger. Jis buvęs kardinolo labai šiltai sutiktas ir abu pasikeitė "naujingomis pažiūromis". Tai pirmas kartas, kad Kanados protestantiškos Bažnyčios moderatorius savo pirmojo oficialaus vizito metu aplanko katalikų vietinių arkivyskupą.

* Kard. Leger Montreale žydų bendruomenės buvo pagerbtas Emanuel-El brolijos surengtose vaišėse. Jam buvo įteiktas įremitas įrašas ir Sv. Raštas hebrajų bei anglų kalbomis. Kardinolas dėkodamas pabrėžė, kad Senasis ir Naujasis Testamentas sudarą meilės doktriną, kuri ir esanti kartinis bendruomenės akmuo. Jis ragino visus statyti savyje tokius kartinis susipratimo akmenis.

* Didžiausia ir gražiausia medetė Vakarų pasaulyje planuoja-

ma pastatyti Madride, Ispanijoje, ant mahometonams valdžios padovanotos žemės. Įvairių mahometoniškų tautų ambasadoriai Ispanijoje jau sudarė aukų rinkimo komitetą ir vien Maroko karalius Hassan II paaukojo \$70.000. Be diplomatu ir studentų iš arabų valstybių, dar yra nemažas skaičius mahometonų ir pačių ispanų tarpe, užsilikusių krašte nuo senovės. Be to, šiuo metu Madride yra steigama krikščionių-mahometonų draugystės organizacija, kuriai pilnai pritaria ir Madrido arkiv. Casimiro Morcillo.

* Žydas kompozitorius Darius Milhaud, atidarydamas savo simfonijos "Pacem in terris" premjerą West Coast, prasė klausytojus permastyti popiežiaus Jono XXIII encikliką, iš kurios gimė šis kūrinys. Jis paaiškino, kad pasirinkęs savo simfonijai 7 enciklikos dalis: apie visatos darną, teisę Dievą garbinti pagal savo sąžinę, emigravimo ir imigravimo teise, rasizmo pašalinimą, politinius pabėgėlius, nusiginklavimą ir maldą už taiką.

* Ar tikėjimas neklaidingu Sv. Raštu yra suderinamas su moksliniais išradimais ir psichologija? Apie 18.000 Amerikos studentų, priklausančių Inter-Varsity krikščionių brolijai, yra ištikimi, kad taip. Ši organizacija buvo įkurta 1877 m. Cambridge un-to studentų, o savo skyrių Amerikoje įsteigė 1940 m. Dabar šios organizacijos skyrių yra net 800 Amerikos un-tų. Brolija priklauso įvairiausių tikybų studentai, kurie tiki į Sv. Rašto autoritetinumą, Kristaus dievybę ir istorinį Kristaus prisikėlimo faktą. Tai organizacija, kuri, anot prof. J. Alexander, "išmoko žmogų būti geru futbolininku, bet leidią jam pačiam apsispręsti kurioji komanda norėtų žaisti".

* Lietuvių kalbos naudojimas Mišiose leistas Toronto arkivyskupijoje oficialiu raštu. Liet. parapijos juo jau naudojasi. Turimomis žiniomis, Edmontono lietuvių toki leidimą taip pat yra gavę iš vietos vyskupo. Pamaldų dalyviams, pagal Kanados vyskupo nuostatus, yra paruošti lietuvių kalba Mišių lapeliai, kuriuos galima užsisakyti "T. Žiburiuose".

* Kunigu Vieniybės seimas įvyks š.m. gegužės 18 ir 19 d. Čikagoje. Prasidės Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Gegužės 20 d. kunigai dalyvaus vysk. V. Brizigo 25 m. sidabrinio jubilėjaus iškilmėse Sv. Kryžiaus par. bažnyčioje.

Kun. J. Stš.

EUROPINIO SAJŪDŽIO KONGRESAS

Paryžiuje įvyko Europinio Sajūdžio tarptautinės tarybos metinis susirinkimas. Nutarta birželio mėn. Kopenhagoje kviešti darbo konferenciją, kurioje bus svarstomas platesnis europinio apjungimo klausimas. Be 6-7 valstybių Europos klausimo, bus aptarta ir Rytų Europos padėtis. Spalio mėn. pabaigoje numatytas platus Europinio Sajūdžio kongresas Nicijoje.

Paryžiaus posėdžiuose už vie-

ninga ir nepriklausomą Europą pasisakė buv. britų konservatorių kabineto narys Duncan Sandys. Vokietijos delegacijos narys F. Erler pareiškė, kad už geležinės uždangos vyksta ir ateityje vyksia jauni žmonės dažnai būna nepaaušti ar paveikti propagandos. Erlerio nuomone, tokie kultūriniai santykiai turėtų būti daugiau šalio pobūdžio. Posėdžiuose dalyvavo ir Europinio Sajūdžio tarptautinės tarybos narys prof. J. Baltrušaitis.

GEDIMINAS GALVA

Amerikos politikos klystkeliai V

ABIEJŲ JAV PARTIJŲ LAISVINIMO POLITIKA TA PATI

Vienas JAV užsienio politikos gynybų lietuvių spaudoje yra Vyti. Širvydas, dalyvaujantis "Vienybės" savaitraščio redagavime. Jis sako: "Amerikos politikos kritikų mūsų spaudoje — velnio tužinas. Kažin, ar padarys jiems išpuščio žymaus amerikiečio Stewart Alpo žodžiai?" ("V." 1964. XII. 17).

S. Alsopas paskelbė "The Saturday Evening Post" straipsnį, kuriame griaus JAV užsienio laimėjimus Rytų Europoje. Jo tvirtinimą silpnina jau pats nesusi-gaudymas, kas yra Rytų Europa, nes jis kalba apie Vidurio ir pietrytinę Europą. Be to, jis sako: "Stalino laikais valstybės departamentų patarėjas George Kennan paskelbė sovietų sulaikymo programą. Sovietų sulaikymas buvo JAV užsienio politikos širdis, išskyrus tik žodžiais išgarsintą "tautų išlaisvinimo" trumpą laikotarpį. Šiandieną uždangoje jau dideli plyšiai, o satelitai pradeda atsispalaiduoti. Trumpai tariant — sovietų sulaikymo politika pavysk."

Alsopas pasimeta ne tik geografinėje, istorinėje įvykių raidoje, bet ir nesugeba suprasti šio tarpsnio išsibėgėjimo liaudies respublikose.

Pirma jo klaida — tvirtinti, jog sovietų sulaikymo politika turi įtakos ir liaudies respublikai būiti, nes jos tarpinis baigėsi su John Foster Dulles mirtimi. Antroji klaida — George Kennan "Sovietų sulaikymas", reiškęs jo nepalankų nusiteikimą Pabaltijo valstyboms atkurti, protarpiais prisitaikymą sovietiniam imperializmui bei Maskvos siekimams sukurti "bešališką" vidurinę Europą. Dulles mirus, sekė vadinamas "taikaus sambūvio" tarpinis, kuris, galimas dalykas, jei ne palaidotas, tai žymiai pažeistas JAV atkirtais šiauriniame Vietname. Trečioji klaida — tvirtinti, kad JAV kurios leido sovietams pavertti Vidurio Europą, rimtai stengėsi ją išlaisvinti. Jei Vašingtonas būtų nuosirdžiai tikėjęs sovietų sulaikymui, būtų panaudo-

jęs daugelį progų jam vykdyti. Pati palankiausia proga buvo sukilimas Budapešte. Anuo metu veiklus ir išmintingas JAV įsikišimas galėjo pakeisti Europos žemėlapi. Pati didžiausia klaida — tvirtinti, kad JAV sugebėjo tinkamai panaudoti komunistinį sukilimą, kuri išaukė tautinis savaimingumas liaudies respublikose Sovietų — Kinijos nesutarimų metu. Būtų pagrįstina, kad S. Alsopas ir red. V. S. pasisakaitų rimtesnės literatūros — bent straipsnį "Communist Rule in Eastern Europe", Foreign Affairs, January, 1965.

Politikai ir kritikai

Red. V. S. su pašaipa rašo apie JAV užsienio politikos kritikus, kurie per eilę metų lietuvių tikinę, kad "Vašingtonas nemoka užsienio politikos vesti ir turėtų kuo tarpti, šandieną uždangoje jau dideli plyšiai, o satelitai pradeda atsispalaiduoti. Trumpai tariant — sovietų sulaikymo politika pavysk."

"Didžiausia kvailystė šiam kraštui savo valia įsipainioti į kovas Azijoje. Karo skelbėjai džiūgavo jo pradžioje, o tauta verks jam pasibaigus. Šiuo metu telieka tik derybos, tačiau iškyla rimtas klausimas, ar mes privalome ir ar begalime derėtis ("Chicago Sun-Times, 1965.II.18). Ten pat ir Joseph Alsop karčiai priekiaistauja: "Pastarosiomis sukrėtimu dienomis buvo išryškintos prezidento silpnybės". Deja, didžioji politinė tragedijos pradžia įvyko Europoje, kur prasidėjo trintis vakarinėje jos dalyje ir dabar tebevyksta.

Partijos ir pavertieji

V. S. taipgi ne be pašaipos rašo apie kritikus, rašiusius JAV partijų politikos klausimais. Jis šypsosi iš tų kritikų žinovų, bet kartą dedasi kitos pusės žinovu.

Kur moterys pypkes rūko

ST. DALIUS

Jau besikrendant iš Barbados į St. Vincent keitėsi salų panorama: žaliuojančios salos, bet išraižytos giliais slėniais ir augstai pakilusiems kalnais. Besižvalgant per lėktuvo langą į artėjančią Sv. Lucijos salą, jau iš tolo pradėjo ryškėti kalnų viršūnės. Tai garsus dvynukai Pitons, kurių vienas — Gros Piton turi 2619 pėdų aukščio, o kitas Petit Piton — 2461 pėdą. Jie jau iš karto aiškiai atskiriami nuo kitų kalnų dėl savo panašumo ir tiesiog iš jūros gelmių kylantį augstynį ir dangų. Beveik visų kelių kelių akyse gėrisi nuo nepamirštamo vaizdo. Kiti bando tai įamžinti filmų juostoje, bet trumpa akimirka pralekia pro akis kalnų grandinės, ir per tarpukalnį jau leidžiamės į salos sostinės Castries aerodromą. Ne nuostabu, kad dideli lėktuvai čia neatskrenda, nes aerodromas nedidelis ir pakilimo takai nėra ilgi. Tačiau Castries miestas yra apdovanotas puikiu uostu, į kurį be sunkumų įplaukia vidutinio dydžio laivai, o taip pat jis yra puiki sustojimo vieta įvairaus dydžio jachtoms.

glaudes viešbutis atrodė ranka pasiekiamas, tačiau kai apsitvarkę nusileidome į miestą pasižvalgę, tuojau pajutome, kad kelias veda gana staigiai žemyn, o dar daugiau tą jautėme, kai reikėjo kopti atgal į kalną. Castries nepasižymi istoriniais arba įdomiais moderniais pastatais. Mat, miestas buvo nukentėjęs nuo keleto didelių gaisrų ir audrų. Visas vidurmiestis buvo išdeges ir dabar jo vietoje pastatyta kelios didelės mūrinės kraituvės. Aplinkinėse gatvėse ir palei uosto rajoną daugybė mažyčių kraituvėlių, turinčių įvairių suvenyrų, maisto produktų, alkoholinių gėrimų. Kas antra kraituvėlė vis tų stipriųjų gėrimų. Gėralai, ypač romas, kaip ir visoje kitose Karibų salose, ir čia nebrangūs, bet matuojant tik mūsiškiu standartu, nes vietiniai labai mažai uždirba. pvz. namų taras iki \$7 savaitę, virėjas iki \$10, šoferis iki \$15 ir tai Bee Wee doleriais. Vakare visos tos kraituvėlės atdaros ir prie jų susispietusių vietinių gana didelis judėjimas.

OVALINĖ SALA

Sv. Lucijos sala yra ovalinės formos, turinti 28 mylias ilgio ir apie 14 mylių pločio. Saloje gyvena 99.000 gyventojų, kurių oficiali kalba yra anglų, bet tarp savęs kalbasi afro-prancūzišką žargonu, imajamysdami ir anglišką žodžiū. Turistai neįmanoma suprasti. Salos sostinė Castries turi apie 24.000 gyventojų. Pats miestas išsistatęs kalnų dauboje ir šlaitais terasomis kyla augstyn nuo jūros lygio iki 700 pėdų. Sv. Antano viešbutis, kuriame buvome apsisotę, taip pat pastatytas 500 pėdų augštyje, tad kai šoferis atvežė iš aerodromo, nejutome kilimo besidairydami į miestą ir gražiai besiraitančių kelių kildami augstyn. Šoferio karo rodytas iš miesto atšlaitėje prisi-

glaudes viešbutis atrodė ranka pasiekiamas, tačiau kai apsitvarkę nusileidome į miestą pasižvalgę, tuojau pajutome, kad kelias veda gana staigiai žemyn, o dar daugiau tą jautėme, kai reikėjo kopti atgal į kalną.

Castries nepasižymi istoriniais arba įdomiais moderniais pastatais. Mat, miestas buvo nukentėjęs nuo keleto didelių gaisrų ir audrų. Visas vidurmiestis buvo išdeges ir dabar jo vietoje pastatyta kelios didelės mūrinės kraituvės. Aplinkinėse gatvėse ir palei uosto rajoną daugybė mažyčių kraituvėlių, turinčių įvairių suvenyrų, maisto produktų, alkoholinių gėrimų. Kas antra kraituvėlė vis tų stipriųjų gėrimų. Gėralai, ypač romas, kaip ir visoje kitose Karibų salose, ir čia nebrangūs, bet matuojant tik mūsiškiu standartu, nes vietiniai labai mažai uždirba. pvz. namų taras iki \$7 savaitę, virėjas iki \$10, šoferis iki \$15 ir tai Bee Wee doleriais. Vakare visos tos kraituvėlės atdaros ir prie jų susispietusių vietinių gana didelis judėjimas.

SV. ANTANO VIEŠBUTYJE

Mums bevaikščiojant pradeda lynoti, vėliau visai gerai išlyja. Kiek apstojus lietui pradėdame lipiti atgal į kalne esantį Sv. Antano viešbutį. Skubėti į kalną kopdamos negali, o čia lietus grasi-nu pradėti vėl iš naujo. Pastoviniuodami pasiekiami viešbuti nepagauti lietaus, bet netrukus pradeda pilti kaip iš kibiro. Laiku suspėta grįžti. Didingas vaizdas į apačioje po kojomis gulintį Castries miestą, visą uosto panoramą ir tolimoje dunksančią jūrą. Uostas įrengtas siauroje įlankoje, apie porą mylių nuo atviros jūros, tad pacios gamtos apsaugtas nuo siaučiančių bangų. Gėrimas gražiu vaizdu nakties tamsioje, kai stovinčių laivų šviesos, ir

Esą G. Galva pareiškė, "kad respublikonų partija svetima lietuvių reikalams, kiek demokratų" ("V." 1964.XI.26). Reikia pastebėti, kad V. S. išvedžiojimai skamba, kaip ir abiejų partijų atstovų, kai jie kalbėjo apie Sov. Sąjungos nedalumą ir Pabaltijo priklausymą slavų sąjungai.

Šia proga verta prisiminti diskusijas, įvykusias 1964. XI. 1 Niujorke. Jose dalyvavusių asmenų pareiškimai paskelbti žurnale "Laisvė" 1964 m. gruodžio mėn.

Mons. J. Balkūnas, prez. L. B. Johnsono bendruomeninių santykių tarybos narys, Centro ir Rytų Europos kilmės amerikiečių federacijos pirm. pareiškė: "Mano išvada: pavertę Europos tautų atžvilgiu abiejų partijų politiką yra tolygi. Besikalbant su pakomisio nariais "Amerikos Balso" klausimu, demokratais ir respublikininkais, išryškėjo jų bendras nusistatymas dėl Rusijos nelaimos. Kai jiems aiškinau, kad Rusijos kolonijoms reikia suteikti nepriklausomybę, padariau išpuščio lyg pirmos klasės moksliniam užgirdus niekada negirdėtus ir nesuprantamus dalykus."

Ir kiti kalbėtojai — A. Gureckas, dr. B. Nemickas tai minčiai pritarė.

Jei V. S. pasižvalgytų pas ukraimečius ir pavartytų rimtesnių amerikiečių autorių veikalus, rastų šiuo reikalu tą patį atsakymą.

Tenka dar kartą konstatuoti, kad JAV užsienio politika yra platoniškoji guodžiančio pobūdžio: žodžiais palaikyti nepriklausomybės mintį, tačiau nieko nedaryti, kad pavertieji būtų laisvi. Jeigu dar šiandieną Europoje kenčia tiek tautų sovietinėje vergijoje, tai ypač dėlto, kad vakariečiai, kuriems vadovavo JAV, tam nesipriešino, kai tą galėjo lengvai padaryti, būtent, karo pagalba. Vakariečiai laimėjo karą mūšius, bet jų laimėjimo vaisiai lengvai buvo atiduoti Sov. Sąjungai, kurios nedalumą ir šiandien tebegina JAV.

sispindėdamos vandenyje, sukelia žaismą.

PATARNAUJA MOTERYS

Grįžtame į kambarį persirengti vakarienei, nes čia tas pats oficialus, kaip ir kitose britų salose. Valgomajam pastebim, kad visai nedaug svečių (gruodžio mėn.) — vos keli žmonės. Taigi, ir šis viešbutis pustuštis, nes dar sezonas neprasidėjęs. Pirmą kartą čia prie stalo patarnauja moterys, kai kituose viešbučiuose — tik vyrai. Vakarienei metu kambariuose pakloja lovas miegojimui, tad grįžęs po vakarienos viską randi paruošta. Čia miegamose senoviško prancūziško stiliaus lovose su didžiuliais baldakimais virš lovų. Kambariai irgi nepaprastai augšti.

Nakties metu pabundu nepaprastai triukšmą pažadintais. Atrodo, lyg kas stogą norėtų nukelti ar sienas išgrauti — mieguistas negali suprasti. Jieskiau šviesos — elektra nebedega. Pasirodo, siaučia tikras tropikinis lietus su tokia jėga dauždamasis, kad vižkas pastatą dreba. Lietus kerta į langus ir stogą su įtūžimu be jokios pertraukos iki pat ryto. Miegoti jau neįmanoma, ir pradėdau nuogastauti: jeigu nenustos lyti, tai neteks arčiau pamatyti miesto bei jo įdomesnių vietų. O būtų gaila, nes laiko taip mažai — vos viena diena.

INDENAI IR GYVATĖS

Tačiau po pusryčių pradeda blaivyti, lietus apstoja ir saulė parodo savo veidą. Iš karto pasidaro tvanku, nes po tokio stipraus lietaus daug drėgnos. Užtat šioje saloje viskas taip vėliai auga. Gėlių ir įvairiausių žiedais pasipuošusių krūmų ir medžių pilna pakalnė, kai leidžiamės žemyn į miestą. Vakare to žydėjimo nesimatė — buvo per tamsu. Visi kalno šlaitai ir tarpekiai pilni vešlios atogrąžų augmenijos. Salą derlinga, tik jos kolonizavimą daugelį metų kliudė laukiniai indėnai ir šėnių pėdų ilgio nuodingos gyvatės, vadinamos "fer-de-lances". Pirmoji grupė anglų, išlipusių iš laivo 1605 m., buvo užmušta, o likusieji gyvi buvo priversti pasitraukti. Pastangos kolonizuoti šią salą nesisekė iki 1650 m., kol už 1.600 sv. sterlingų buvo atpirkta iš prancūzų West Indies Company. (Bus daugiau)

A + A

Antaninai Normantienai Lietuvoje mirus, jos sūnų STEPONĄ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

V. K. Geležiniai
K. Baronas
ir draugai

KARDINOLAS, KOMUNISTAI IR LAISVĖ

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

Kardinolas Koenig, Vienos arkivyskupas, šiuo metu laikomas geriausiai informuotu asmeniu, apie dabartinę tikybos padėtį komunistų valdomuosiuose kraštuose. Švedų katalikų žinių tarnyba KIT paskelbė jo kaikurias mintis, su kuriomis verta ir mums susipažinti.

Pirmiausia — pora neramių klausimų. Ar tiesos jėga gali sužadinti mūsų viltį, kad ji įsigalės visur, net komunistų valdomuose kraštuose? Ar galima juose laukti raidos, kuri praskintų kelią į tikrąją sąžinės ir tikėjimo laisvę? Austrijos kardinolas perspėja tų tarpu nesumažinti dviejų skirtingų dalykų. Tai, ką komunistai vadina tikybos laisve, nėra tikroji tikybos laisvė, bet geriausiu atveju — tik suvaržytoji kulto laisvė. Sprendžiant iš faktų, padėtis šiuo požiūriu komunistinėje sferoje pastaraisiais metais ne tik pagerėjo, bet, deja, daug giur žymiai pablogėjo. Ypatinai Sov. Sąjungoje tikybinio gyvenimo galimybės bei veikla buvo dar labiau suvaržytos.

Sušvelnėjimai ir suvaržymai

"Sąžinės laisvė" sovietinėje teorijoje, tiesa, nepasikeitė. Didžioji sovietų enciklopedija ją aptaria kaip kiekvieno piliečio teisę nepriklausyti jokiai tikybai ar priklausyti betkokiai tikybai pagal savo norą. Tačiau ten pat priduriama, kad sovietų kompartija ir jos vadovaujamos visuomeninės organizacijos vedančios mokslinę bedievybės vaju, kurio tikslas — galutinai su šaknimis ištrinti paskutines tikybos liekanas. Nustalinimo eigoje faktiškai religijos padėtis daugeliu atžvilgiu aiškiai pablogėjo. Žinomas partijos ideologas L. Iljičev žurnale "Komunist" pernai taip išsireiškė: 1943-44 m. ir po to sekusiose dešimtmetyje bažnytininkai sustiprinę savo įtaką, nes buvę pakencijami lenininės ištatymdavytės tikybos ir Bažnyčios atžvilgiu pažeidimai. Tie "lenininiai principai" pastaraisiais metais buvę atkurti: atimtos iš bažnytininkų neteisėtose lengvatos...

Pridengtas persekiojimas

Kai tikybos laisvės slopinimas vykdomas tariamojo teisėtumo priedangoje, kyla klausimas, kas gali būti neteisėta krašte, kuriame oficialiai skelbiama, jog komunistiniame gyvenime būdė nėra jokios vietos tikybos "atgyvenoms"? Galiojantys ištatymai vis labiau pritaikomi, kad taip būtų. 1962. VI. 25 SSSR augščiausias sovietas nutarė pritaikinti baudžiamosio teismo 227 str., kuriuo draudžiama kurti organizacijas tikybos mokyimo tikslais ar sudarancias pavoju piliečių sveikatai. Ilgos maldos ar pasininkai pvz. gali būti laikomi pavojingais sveikatai dalykais. Tėvai gali būti baudžiami už tai, kad leidią savo vaikus priklausti kokiame nors tikybiniam rateliui. Baudžiamas dalykas — ir naujų narių verbavimas ar davimas palpos susirinkimui. Komenteare įsakmiai pabrėžiamas, kad minėtas ištatymas nedaro jokio skirtumo tarp nelegalių sektų ir teisiskai pripažintų tikybos organizacijų. Tuo būdu tėvai Sov. Sąjungoje gali būti baudžiami už tai, kad moko savo vaikus tikybos ar nustato juos prieš antireliginę propagandą.

Tokių pavyzdžių gali būti suiminėta begalybė. Jie rodo, kad sovietinėmis sąlygomis negali būti kalbos apie tikybos laisvę, kaip mes ją suprantame.

Atelities galimybės

Vienos kardinolas toliau sako: Jeigu visdėlto mes tikime, jog tiesa galų gale pasirodys tvirtėnė už smurtą ir jėgą ir kad tikėjimo bei sąžinės laisvės slopinimas negali amžinai tęstis, tai mūsų ištikimasis remiasi viltimi, jog komunistinio vidiniai prieštaravimai prives, jeigu ne prie permainų teorijoje, tai bent kitokio jos taikymo praktikoje. Dabarties žmonijos pakanta dvasiniuose reikaluose iš esmės yra lemiantis ištikimasis, net jeigu kiekvieną dieną regime nepakantos pavyzdžių. Toji nepak-

ta remiasi ne abejingumu, bet pagarbą žmogaus sąžinei. Jei komunistui rūpės neatsilikti nuo pasaulinės raidos dvasios reikaluose, jis turės pripažinti pakantą esmine vertybe.

Ideologinė nepakanta prieštarausianti net paties komunistinio materializmas tikybos sąvoka išaiškina kaip tam tikrų visuomenės ūkio sąlygų išdavą. Tikyba savaime turinti išnykti su pakitusiomis visuomenės ir ūkio santvarkos sąlygomis. Betkoks tikybos slopinimas smurtu ar administracinėmis priemonėmis sukelia abejones pačios visuomenės raidos veiksmingumu. Sau prisiskirti neklaidingumą, kaip tai daro bedieviškasis materializmas, iš esmės yra nemoksliska. Mokslas neturi jokių pretenzijų. Praktikoje bedieviškoji nepakanta pasirodo lygiai tokia pat griežta, kaip seniau tikybinė nepakanta.

Persekiojimas — žalingas valstybei

Persekiojami žmonės už tikybinis ištikimimus ir juos skriausti reikią daryti žala pačiai valstybei. Tuo būdu susidaro ne tik dvi klases visuomenėje — privilegijuotųjų ir skriaudžiamųjų, bet dargi atstumiama nuo valstybės paklusnus ištatymams piliečiai dėl savo tikybinio ištikimumo — atiduoti valstybei, kas valstybės, jeigu valstybė atiduos Dievui, kas Dievo. Kaip tik tikintis žmogus turi tas savybes, be kurių jokia valstybė negali išsilaikyti: pareigingumas, teisingumas, sąžiningumas, visuomeninis atsakingumas ir artimo meilė.

Bedieviškoji nepakanta pažeidžia žmogaus orumą. Kaip sąžinės laisvė yra esminė žmogaus orumui, taip tikybinė laisvė — sąžinės laisvė. Žmogiškasis orumas, kaip būtū diena iš dienos mindžiojamas, glūdi pagrinduose tos žmonių bendruomenės, kurios visi siekia suvienytime pasauliui.

Derybos su komunistais

Baigdamas kard. Koenig pasitebi, kad šiuo metu daug kalbama apie buvusius, esamas ar būsimas derybas tarp Bažnyčios ir komunistinių vyriausybų. Tokių derybų galimybę jis vadina pažanga ir viltį teikiančiu ženklu. Kad tokios derybos būtų primtinės, neužtenka vien tik paskyrimo raštų ir techniško sąlygų išpildymo. Jos reikalauja tikrosios padėties žinojimo ir deryboms palankios atmosferos sudarymo. Kiek tai liečia tikybinės bendruomenės puse, tokia palanki atmosfera gali susidaryti ne bent tada, kai ji matys, jog jai pripažistamos teisės kvepuoti. Viskas priklauso nuo to. Sudaryti tokią galimybę komunistiniam pasaulyje yra įmanoma be pavojaus, kad tuo pačiu atsidurtų pavojuje valstybės pamatai.

Nėra abejonės, jog čia sutrauktai atpasakotos Vienos kardinolo mintys yra reikšmingos, nes jis pats, pvz. Budapešte, yra jau vedęs panašius pokalbius ir turi patyrimo. Niekas taip pat negalėtų abejoti, jog tuo būdu siekiama palengvinti nežmoniška sunkia tikinčiųjų būklė anapus geležinės uždangos. Jeigu kažkas vis dėlto mums gali atrodyti abejotina (pvz. komunistinių režimų atžvilgiu taikymas Bažnyčios dėsniu, tarsi jie būtų teisėtos vyriausybės), tai negalima pamiršti, jog principai yra amžini, bet jų taikymas yra sąlygojamas istorinės tikrovės, kuri nevisi vienodai pergyvena ir vertina.

RICHARD H. A. SCOTT

43 Eglinton Ave. East, Toronto
Bus. 481-6808 Res: 767-9053

PALIEKAMO TURTO PLANAVIMAS

- Gyvybės ir sveikatos draudimas.
- Prekybos ir grupinis draudimas.
- Pensija ir mokslo planavimas.

THE
Great-West Life
ASSURANCE COMPANY
O=

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROSI KILIMAI • BALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

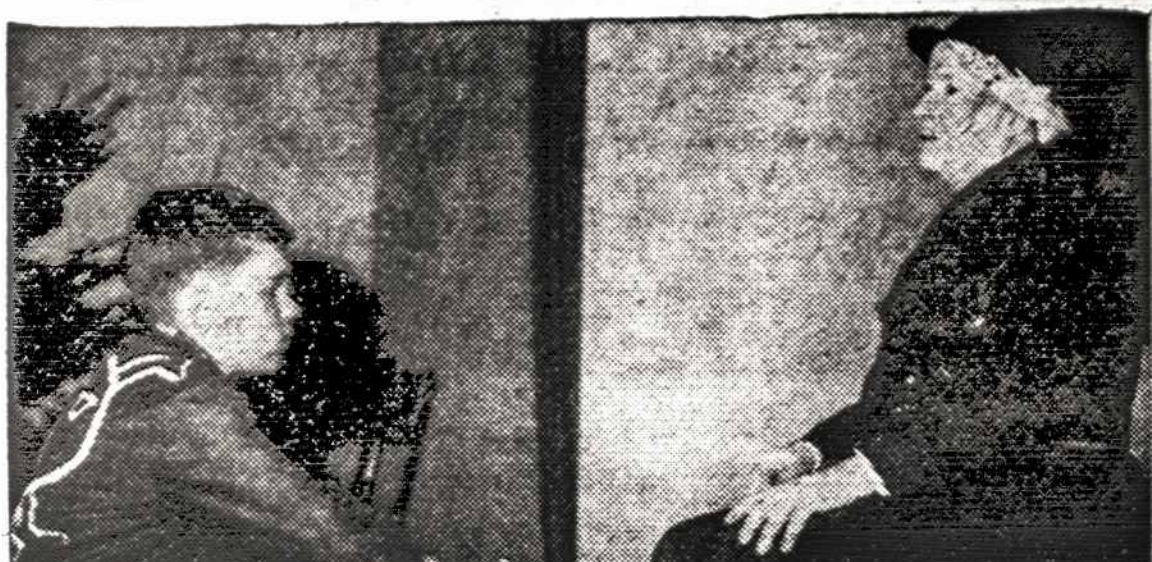
KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Vaidinimo metu: partizanų vadas ilgai pasakojo, o aš klausiausi

Nuostabus vakaras

Vidurnaktis. Mieste negirdėti triukšmo, beveik visi išsilo, tik retkarčiais praužia tramvajus ar autobusas. Ant mėlyno dangaus mirga tūkstančiai mažų žvaigždžių, naktis nepaprastai graži. Pamažu iš skaidrių debesų išlindęs senas mėnulis patrynė savo akis ir pradėjo keliauti po miestą. Savo sidabriniais spinduliais perbėgo parkus, gatves ir namus. Norėjo jis būtinai sužinoti, ar vaikučiai paklausūs, ar ramiai miega. Pagaliau apšvietė vaikų darželio žaidimo kambarį. Visi žaislai ramiai miegojo, tik tai vienas pats nyktukas dar neužmigęs prie lango snūduriavo. Nusisypsojęs mėnulis prabilo:

— Ei, nyktuk, aš sugalvojau suruošti vakarą pas jus. Savo sidabriniais spinduliais apšviessiu jus kaip niekada, tik pažadink žaisliukus.

Turbūt to tik ir laukė nyktukas. Vikriai tris kartus trinkelėjo savo magiška lazdele į būgnelį, ir tuoj visi žaisliukai pravėrė akules. Tada jis sušuko:

— Žaisliukai, mėnulis rengia vakarą pas mus! Šoksime, linksimės šią naktį.

— Bet kas mums gros? Juk mes neturime muzikos! — nusiminusios prasiarė lėlytės.

— Nesirūpinkit, — atsakė nyktukas. — Jūs visi pamiršote, kar mes turime garsųjį Svyrplį Muzikantą.

Toronto lietuvių šeštadieninėje mokykloje: ir čia reikia rimtai mokytis

Pribėgęs nyktukas prie lėlytėnės atvertė knygutę, o iš jos, lyg pasakoj, pasigirdo nuostabi muzika. Žaislų akelės sublizgėjo iš džiaugsmo, o kojytės pradėjo treptėti. Kareivėliai žemai nusilenkė puošnioms lėlytėms, meškiukai — grakščioms voverytėms, o juos pasekė ir kiti žaislai. Prasidejo nuostabus balius. Pirmia visi pašoko suktinį, pasukė lėlytę, klumpakojį ir malūnėlį. Po pertraukos šoko kepurinė ir kubilį. Mėnulis šypsojosi plačiai praplėtęs akis ir stebėjo įdomius tautinius šokus, nes jis tikiu dar niekad nebuvo matęs.

Kad jau balius, tai balius: ant lėlytėnės kampe pradėjo nerimauti ir pasakų knygos. Sidabriniai mėnulis spinduliai atvertė knygutę lapus, o iš jų išėjo šokti visos pasakų pasaulis: Raudonkepuraite su savo senele, Jonukas su Gretute, Elenutė su dvylika brolių juodvarnių lėlytėmis, Eglė žaliu karalienė, Sigutė, Pelenė, o pagaliau ir Vištytė su Gaideliu, Meškiukas Rudnosiukas, katinėlis Zebriukas ir net Auksinė žąsis. Linksmosios, šoko visi net sušilę iki pat rytą, o kai laikrodžio išmūšė šeštą valandą, mėnulis spinduliai pradėjo blėsti. Svyrplis muzikantas užgrojo "Noriu miego, saldus miego". Po to šokio užsivertė jo ir kitų pasakų knygos. Nyktukas vėl trinkelėjo tris kartus į būgnelį. Žaisliukai, žemai nusilenkė, padėjo mėnuliui už gražų vakarą ir paskubomis nubėgo į savo nuolatinės vietas. Išblėsęs mėnulis pasislėpė už debesėlio, o žvaigždutės pradėjo gesti viena po kitos, tik šviesi aušrinė dar vis aiškiai spindėjo. Rytuose pradėjo šviesti dangus, rausva žara pranešė visiems, kad jau artinasi rytas, kad neužilgo tekės saulutė.

Septintą valandą ryto pradėjo rinktis vaikučiai į vaikų darželį. Kiekvienas pribėgo prie savo numylėto knygutės ir žaislų. Juos rado tose pačiose vietose, kur vakar tvarkingai buvo palikę. Niekas iš vaikučių net nežinojo, kad žaisliukai taip gražiai linksminosi visą naktį mėnulis suruoštamam vakarui. Jie net nepastebėjo, kad nyktukas retkarčiais nusiziovavo, nes jis, kaip vakaro tvarkdarys, visą naktį nebuvo sumerkęs akūčių.

A. Abr.

Marytė-lietuvaite

Marytė Buivydaite, 9 m., gyv. šiaurinėje Čikagos miesto dalyje, lanko St. Mary of the Lake mokyklos III skyrių. Toje mokykloje lietuvių vaikučių visai nėra. Vasario 16 d. Marytė paprašė mamytę, kad ją apmokyti tautiniais drabužiais, nes ir ji tautos šventės progą norinti mokykloje būti gražiai apsirengusi.

Kai Marytė rytą nuėjo į mokyklą, jos klasės mokytoja Mrs. Myer buvo labai maloniai nustebinta. Ji mokiniams papasakojo, kad lietuvių tauta yra davusi daug gabių menininkų, rašytojų ir mokslo žmonių, kad lietuviai yra sąžiningi ir darbštūs ir kad Amerikoje lietuviai yra nusipelnę pagarbos.

Pr. Al.

Šuo parvedė namo

Buvo šaltas žiemos rytas. Ragaičių šeima pradėjo keltis šiltame kaimo name. Ponia Ragaitienė iškepė kiaušinių ir lašinių ant karštos krosnies. Skaniai valgė Onutė, Jonukas ir tėvai. Kai pavargę, tėvas tarė: "Eina dabar ir tvartą gyvulių pažūrėti." Vaikai greitai apsisvilko šiltai drabužiais ir nubėgo į tvartą pasukti. Tėvas pašėrė karves ir arklius ir nuėjo į galą tvartą pažūrėti verslų. Jis pamatė, kad durys buvo praviros. Susirūpinęs ėmė skaičiuoti verslus: "Vienas, du, trys..." Vieno nebuvo. Tėvas sušaukė vaikus ir klausė: "Ar jūs palikote atidarus duris?" Vaikai nuilūdę atsakė kartu: "Taip." Tėvas tada tarė: "Tai eikite dabar ir jį suraskite. Šalta, o jis dar jaunas."

Onutė ir Jonukas tuojau išėjo iš tvarto ir sekė verslo pėdomis. Ėjo tolyn ir įėjo į mišką. Ten tuojau surado bliaunantį verslį. Užrėžė virvę aplink kaklą ir pradėjo vesti verslį. Vėjas pūtė, ir vaikai visai negalėjo matyti pėdsakų sniege. Pradėjo nuilūdę verkėti. Truputį vėliau pamatė, kad kažkas šmėkstelėjo tarp krūmų. Atrodė kaip vilkas. Bet tai buvo jų šuo. Onutė ir Jonukas labai džiaugėsi atpažinę savo šunį, kuris juos parvedė namo.

Dalia Jonikaitė, Vysk. M. Valančiaus šešt. mokyklos IX skyr. mokinė.

Gimtadienis

Kai aš rytą atsikėliau, Pamačiau didžiulę lėlę, Šalia jos ratelius, Po rateliais — batelius.

Kokios gražios dovanėlės! Jas mama slapta padėjo — Susirinkęs šiandien svečiu, Aš gimtadienį švenčiu.

Tuoju skubu aš pas mamytę Padėkoti ir pasakyti: — Aš metukų aštuonių Ir knygelių jau turiu.

A. Abr.

Žvirblių vestuvės

Kranksi varna kra-kra-kra Seimininkė aš gera. Du žvirbliukai tuoks ryt, Vestuvės skubu daryt. Suprašyti jau svečiai, Gers ir valgys jie gardžiai, Kai žiogai smuiku užgro, Šoks visi ligi aušros.

A. Abr.

Kauno Laisvės alėja dabar; matyti garsioji kavinė "Tulpė"

KO NORI KVEBEKAS?

Neseniai pasirodžiusią žurnalisto Peter Desbarats knygą "The State of Quebec" vertina kitas žurnalistas, prancūziško savaitinio iliustruoto žurnalo "Perspectives" red., Piere Gascon. Stai jo mintys

"Ko jūs norite?"

Tai klausimas, kurį angliai kanadiečiai stato prancūzams kanadiečiams jau keletas metų, ypač nuo to laiko, kai "ramioji revoliucija" pasidarė nebe tokia rami. Dažniausia klausimas statomas su simpatija ir nuosirdžiu smalsumu, tačiau kartais klausama agresyviai.

Tai labai suprantintas komplikuotas klausimas. Magiško atsakymo jį negali būti, nes, nors prancūzai kanadiečiai ir yra vienišiausia grupė Kanadoje, nesudaro vieningo bloko.

Tai klausimas, kurį P. Desbarats, kilęs iš senos Montrealio šeimos, bando atsakyti savo knygoje "The State of Quebec". Autorius knygos pradžioje pripažįsta, ir tai reikalauja pabrėžti, kad "pareiga išaiškinti Kvebeką angliškajai Kanadai didžiausia dalimi gula ant angliško kalbančių kvebekiečių". Jis tai puikiai atlieka gerai dokumentuotai ir lengvai skaitomai knygoje. "Ko jūs norite?"

Jaunatviška grupė iš "Parti Pris" pabrėžė: "Socialistinės valstybės, be klerikalinės įtakos". "Laisvo Kvebeko" atsakys Pierre Bourgault, RIN galva ir kiti separatistai.

"Sąjunginių valstybių" sistemos: paaiškina René Levesque, gamtos turtų ministras Lesage kabinete, ir Daniel Johnson, opozicinės Union National partijos vadas, tikriausiai pritaras.

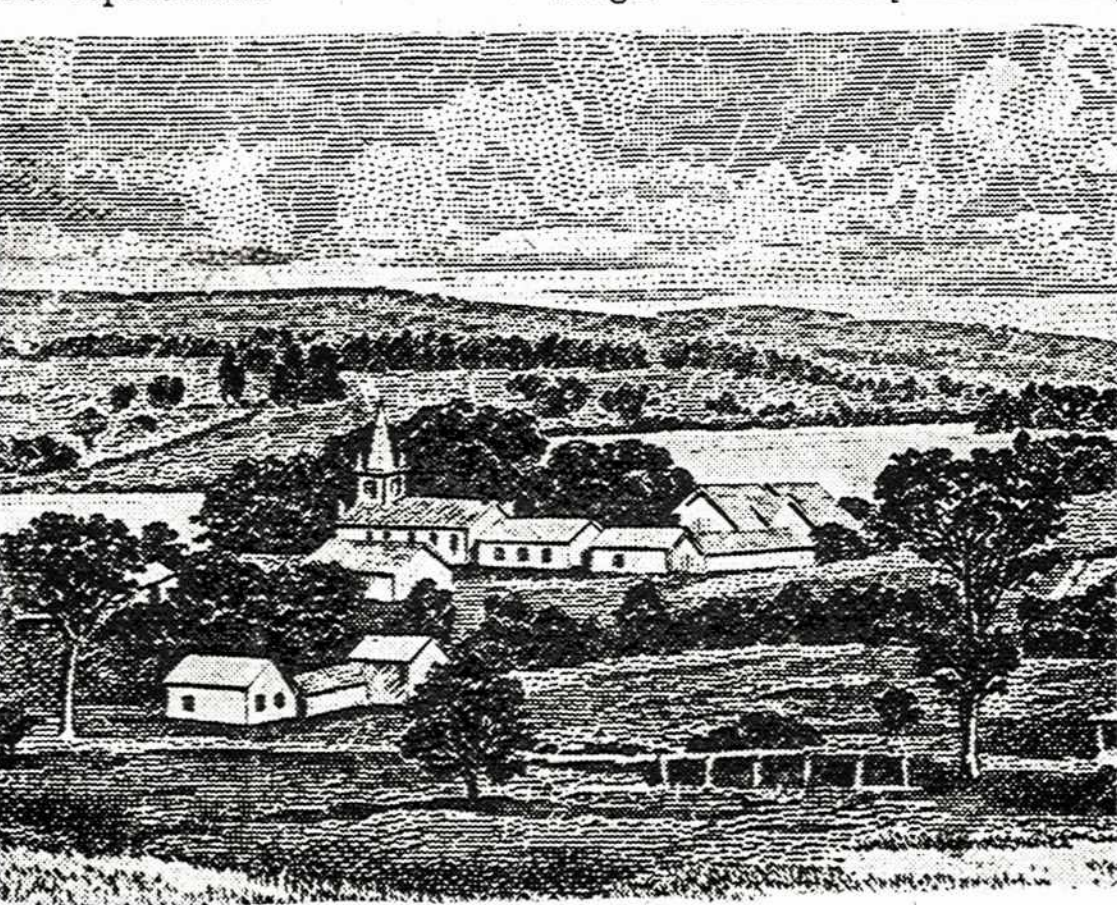
Premjero Jean Lesage atsakymas bus: "Kooperacinio federalizmo".

"Status quo": išgirsite iš kitų, kurie dėl įvairių praktinių priežasčių yra artimi neofederalistams, tokiems kaip valstybės sekretorius Maurice Lamontagne Pearsono kabinete.

Viena "tyliųjų revoliucijų" charakteristikų, laimei, yra ta, kad klyncijos problemos sprendžiamos be šūvių. Tačiau tuo pačiu laiku jos negali būti išaiškintos įprastinėm formulėm.

P. Desbarats nepakliūva į šiuos spastus. Jis supranta savo knygos laikinumą Kvebeke, kur vaizdas nuolat keičiasi. "La Belle Province" nuėjo tolimą kelią nuo liaudies Maria Chappdelaine epochos.

Gal atrodys ironiška, bet Kvebeko atbudimas sutampa su Maurice Duplessis mirtimi (1959 m. rugsėjo mėn.); mirtimi paternalistinio ir visagalinio premjero, anglo-amerikiečių finansininkų

Sis Kanados Kvebeko provincijos, vaizdas yra atspausdintas ant dviejų dolerių banknotų. Iš 3000 būdingų Kanados vaizdų yra atrinkti 8, kurie laikomi tinkamais spausdinti. Jų vardai laikomi paplatelyje saugantis falsifikaciją. Oficialiuose kataloguose šis vaizdas pažymėtas tik vardu Country Valley, Central Canada. Spėjama, tai esant vietą prie St. Francis upės.

Telegram Photo

KAUNAS RAŠYTOJO AKIMIS

Rašytojas Romualdas Lankauskas Lietuvos rašytojų savaitraštyje "Literatūra ir Menas" pasakoja savo išspūdžius dabartiniam Kaune. Iš Vilniaus Kauna galima pasiekti autobusu per nepilnas dvi valandas, lėktuvu — per pusvalandį. Jis pritaria, kad susiekimas pagerės, kai bus užbaigta autostrada. Tenka manyti, jog kalbama apie tą pačią autostradą, kuri buvo pradėta statyti nepriklausomos Lietuvos laikais. Kauną R. Lankauskas vadina jaunu miestu, nes jis studentų ir moksleivių skaičiumi gerokai pralenkia Vilnių.

Pasiekus priemiestius su naujais gyvenamaisiais pastatais, pirmąjį išpuodį gadina netvarka: "Žemė šalikėlė išrausta, purvas. O šito galėtų nebūti, jeigu statybininkai, užbaigę naujus namus, būtų sutvarkę ir aikštes aplink juos. Namai nauji, švarūs, o aplink juos purvynas, kaip kaimėlietį rudenį — vaizdas nemalonus, dar nemaloniau gyventojams. Tur būt ne vienas jų mintys keiksnėja, žiūrėdamas į purvinus savo batus ir aptaškytas kelnės..." Keleivių pasitinka senoji autobusų stotis, kuri yra permaža ir, deja, nepasizyminti švare.

Kauno pasididžiavimas — Laisvės alėja. Ji yra vienas gražiausių bulvarų visoje Lietuvoje, bet ir čia išsvėdo akis krinta pasenusios reklamos, senovišku skonių

rengtos vitrinos. Laisvės alėja prašytė prašosi neono spalvotų reklamų ir dailininko rankos vitrinose. Iš margs banalybių jūros išsiskiria trys kavinės: "Tulpė", "Tartu" ir "Svetainė". Jų vidaus įrengimui panaudota spalvinga dekoratyvinė mozaika.

Apsileidimo ženklu matyti ir senamiestyje: "Gražus tas Kauno senamiestis, daug kas čia padaryta. Ir vis dėlto dar per mažai jam skiriama dėmesio: namai aptrupėję, neperdažyti, apgruvisios tvoros..." Senamiestį taipogi reikia naujos prieplaukos, nes dabartinėje kelevivis neturi kur pasislėpti nuo lietaus.

Miesto planavimą sunkina privaciai pastatyti ir dabar kooperatinio būdu statomi namai netoli centro. Jie užima vietą, kuri turėtų būti rezervuota didesniems pastatams. R. Lankauskas siūlo nugriauti senus namukus Doneičio, Kęstutio gatvėse, Raudonosios Armijos (buv. Ukmergės pl.) prospekte ir jų užimtą vietą panaudoti didesniems pastatams. Šiuo metu planuojamas daugiaauščių gyvenamųjų pastatų kvartalas Žaliakalnyje, medicinos instituto rekonstrukcija. Centre baigiama daugiaauščių pramoninės statybos instituto statyba, o Lenino prospekte (buv. Vytauto) ir dangų kyla modernus viešbučio pastoliai.

V. Kst.

draugo, save vaizdavusio prancūzų kanadiečių ūkininkų globėjų ir vyrų, "kuris taip vertino laisvę, kad daugumą iš keturių laisvių pripažino tik išimtinau sau..." (77 psl.).

Senosios struktūros griuvimas nebuvo grynai atsitiktinis. Užkulisuose jis buvo ruošiamas daugelį metų ir galimas dalykas, kad net Paul Sauvé, nežiūrint atolydžio, kur jis pradėjo, būtų negalėjęs kylančių pavojų suvaldyti. Priešingai laikas keičiasi! Toks buvo Jean Lesage šūkis 1960 m. rinkimuose, atnešusiame jam pergalę. Ji ir jo liberalus balsuotojai primė pažodžiui.

Dabar politikai, pralenkę jų pačių neapmąstyto įvykių raidos, yra tie, kurie bando švelninti ir stabdyti triukšmingos, bet labai aktyvios mažumos polėkius. Nors teisybė, kad nacionalizmas, kurio riuo gyvena dauguma prancūzų kanadiečių, yra daug gyvensnis, negu betkada. Anot autorius: "Reikia būtinai pasakyti, kad beveik kiekvienas prancūzas kanadiečiai stato Kvebeką augščiau už konfederaciją".

Kvebekas yra vienintelė vieta, kur prancūzas kanadiečiai jaučia sielą. Čia jis yra pasiryžęs dėti didžiausias pastangas tolimesniam ugdymui savo tautinės bendruomenės, išlaisvinusios iš izoliacionizmo, kuris buvo reikalingas anais laikais po pralaimėjimo kovojai su angliais.

Stai kodėl visas būrys vyrų dirba paskubom norėdami atsigriebti už prastą laiką autonominiame laikotarpyje, kurį panaudojo rinkiminei propagandai TascherEAU ir Duplessis valdžios. Tas naujas nusiteikimas pastebimas visur, bet ypač valdinėje tarnyboje, švietime ir komercinėje srityje. Knygoje įdomus skyrius apie

naujus valdžios tarnautojus ir entuziazmą, skatinantį provincinės politikos išsirutuliojimą.

"Kvebekas, — sako autorius, — turbūt vienintelis žalias, 1964 metais, vieta visoje S. Amerikoje, kur valdinė tarnyba atrodė tokia pat patraukli, kaip ir Svetimšalių Legijonas..."

Atsinaujinimas jaučiamas ir švietime. Parent komisijos studija yra revoliucingis dokumentas, kaip betkoks separatistų manifestas. Ši komisija rekomenduoja pagrindinius pakeitimus visoje Kvebeko švietimo sistemoje, kad atitiktų 20 š. Amerikos sąlygas.

Kvebeko universitetai su prancūzų dėstoma kaba jau išleidžia vis didesnę skaičių gamtos mokslų ir komercijos specialistų, kurie atsisako tikėti, kad prancūzas kanadiečiai neturi gabumų šiems mokslams. Jie sutikę su autorium: "...tvirtinimas, kad prancūzai kanadiečiai ir britai kanadiečiai anom dienom (19 š.) turėjo vienodas galimybes ekonominiame gyvenime, yra juokingas. Prancūzai kanadiečiai prekybininkai atkirsti nuo Prancūzijos kapitalo šaltinių, pakirsti popierinių pinigų infliacijos paskutiniuosius Prancūzijos valdymo metais, valdomi svetimos valdžios ir priklausau nio britų laivinkynystės, buvo beviltiškoj padėty šį bilijardo žaidimą išlošti nuo pat pralaimėjimo..."

Prancūzai kanadiečiai prekybininkai gerai supranta, kad nebus lengva pramušti Montrealio ir Kanados anglokratu pastatytą sieną. Tik 6.7% vadovaujančių ekonominio gyvenimo pozicijų yra užimtos prancūzų kanadiečių. Ir jeigu šis santykis nepagerės jo naujai, jis vis daugiau ir daugiau links į valbę, vienintelę tikrą pralaimėjimą... (Nukelta į 7 psl.)

Žydai teberašo apie lietuvius

GYDYTOJO M. DVORJETSKIO KNYGA APIE VILNIAUS GETĄ

Europoje tebeplinta Vilniaus gydytojo Markaus Dvorjetskio knyga, išleista prancūzų kalba Paryžiuje 1962 m. (Editions France - Empire, 68 rue Jean - Jacques Rousseau, Paris 1er). Autorius, matyt, ją parashė jidiš ar lenkų kalba, nes vertėjų pažymėtas Arnold Mandel. Aplanko viršelyje sakoma, kad gyd. Dvorjetskis buvęs vienas labiausiai įjaučiančių liudininkų Eichmano byloje. Savo atsiminimuose jis iškelia didvyriškas žydų kancijas bei kovas, ir todėl knyga pavadinta "Geto pergalė" — "La victoire du ghetto". Per 319 psl. jis gana smulkiai pasakoja žydų gyvenimą vokiečių okupacijos metais, nepagalėdamas kartais žodžio ir lietuviams. Įžangoje sako: "Mano atmintyje išsilya gimtasis miestas Vilnius (visur rašo Vilna, P. G.), pasaulio žydų dvasinė sostinė, su savo siauromis, senomis gatvelėmis, viduramžių arkadomis, senųjų gėjų portalais. Svajotojų bei regėtojų miestais, šventovių ir spausutinių miestais, pilnas rašytojų, studentų ir rabinų mokslo einančių. Per istisus šimtmečius viso pasaulio žydai matė jame Jeruzalę, saugotoją didios dvasinės praities pėdsakus. Todėl senose knygose Vilnius vadinamas Lietuvos Jeruzale. 1939 m. Vilniuje buvo arti 80.000 žydų. Šiandieną aš esu vienas paskutiniųjų Vilniaus žydų — Eichmano bylos liudininkas" (13 psl.). Iš 20 Vilniaus gydytojų žydų gyvi likę tik keturi.

Rusams bėgant, vokiečiams vejantis

Knygos autorius savo pasakojimą apie Vilniaus žydus pradeda nuo 1941 m. birželio 22 d., kai pasigirdo pirmieji bombardavimai ir kai rusai masiškai ėmė trauktis į rytus ir į aplinkinius miškus. Ten jie susidūrė su lietuvių partizanais ir kariais, kurie pabėgo iš raud. armijos. Tūkstančiai Vilniaus gyventojų, jų tarpe daug žydų, traukėsi kartu su raudonarmiečiais, bet greitai buvo pralenkti vokiečių tankų ir atkirsti. Vėliau miškuose buvo rasta masės lavonų net ir po kelių mėnesių. Dar prieš vokiečių pasirodymą priemiestiuose

veikė lietuvių partizanai, kurių šaudymas buvo girdėti miesto centre.

Vokiečių okupacijos pradžioje gyvenimas Vilniuje buvo beveik normalus, ir autorius, kaip gydytojas, ėjo savo pareigas. Vieną dieną jis nuėjo į savivaldybės politikinių atsiimtinių algos. Lietuvių buhalteris, aiškus prosovietinis propagandistas, tarė: "Žydai ir komunistai neturi teisės į algą. Jūs jau pakankamai prisipildėte kišenes". Paprašė parodyti gydytojo liudinimą ir paėmęs ir rankas suplėšė. Aplink stovėjusios slaugės, lenkės ir lietuvės, sovietų simpatikės, juokėsi.

Lietuvių milicija, kurios nariai nešiojo ant rankovių raiščius, vykdė vokiečių įsakymus ir suiminėjo žydus. Už kiekvieną jų gaudavo po 10 rublių. Milicija vadinosi "Ipatingas" (taip rašo knygos autorius).

Lietuvių spauda ir lenkų laikraštis "Goniec Codzienny" skelbė nužudytų lietuvių ir lenkų nuotraukas su paaiškinimais, kad tai padarė žydai pasitraukiant sovietų daliniais. Iš tikrųjų tai buvusios nužudytų žydų nuotraukos. (Šis autorius tvirtinamas labai neįtikimas, nes iš kitų šaltinių yra žinoma, kad daug žydų sovietinės okupacijos metu talkino lietuvių kankinime, deportavime, tardymuose ir pan.).

Vokiečių valdžia kasdien sunkino žydų gyvenimą: įvedė jiems specialius ženklus — melsvus raiščius ant rankovių su balta Dovydo žvaigžde ir ėmė organizuoti pogromus. Pz. Snipiskio priemiestyje vokiečiai suvarė žydus į sinagogos kiemą, užkūrė laužą, sumetė ugnin įstatymo plokštes, šventaisias knygas ir įsakė šokti aplink laužą. Po to visą būrį žydų nusi-varė nežinoma kryptimi.

Pajėgesni žydai buvo gaudomi darbams Vokiečių. 1941 m. birželio 24—25 d. lietuvių gubernatoriaus (apskr. virš.) įsakymu buvo suiminėjami žydai ir lenkai. Oficialiai buvo skelbiama, kad tai daroma saugumo sumetimais. Pirmoje suimtųjų grupėje buvo 60 žydų ir 30 lenkų. Kokių pagrindų jie buvo atrinkti, nežinoma. Jų tarpe nebuvo politinių veiklų.

Isakytą sudaryti žydų tarybą

1941 m. liepos mėnesio pradžioje vokiečių valdžia įsakė rabinui Samueliui Fried sudaryti žydų tarybą "Judenrat". Rabinas, teisindamasis savo nesveikata, nesutiko vadovauti ir perdavė pasiūlymą žydų organizacijoms, kurių atstovai posėdyje svarstė jį. Vieni griežtai pasisakė prieš, kiti svyravo. Visdėlio žydų taryba buvo sudaryta. Šio steigiamajame posėdyje dr. Geršun Geršuni pasakė jaudinančią kalbą, kviesdamas politines žydų partijas ateiti į pagalbą savajai bendruomenei. Taip "Judenrat" buvo sudaryta.

1941 m. rugpjūčio 16 d. vokiečių valdžios atstovas Murer sušaukė žydų tarybos narius ir įsakė per 24 val. surinkti 5 mil. rublių, kurių 2 milijonai turi būti įteikti vokiečių valdžiai sekandios dienos rytą prieš 9 v. ryto. Jei tas nebus padaryta, visi tarybos nariai bus sušaudyti. Tuojau buvo sudaryti rinkėjų komitetai kiekvienoj gatvėje, brangenybės plaukė plaukė tarybos būstinėn, bet sakta suma nebuvo surinkta. Vokiečiai sušaudė du žydų tarybos narius: Pietuchovskį ir Kruką. Rinkliava buvo tęsiama, kol įsakta suma buvo surinkta.

Viena žydų tarybos pareigų buvo organizuoti darbininkus įvairiems darbams vokiečių naudai. Kai žydų darbininkai pradėjo dingti vienas po kito, tarybos nariai, ypač dr. Vi-godskis, pareiškė protestą. 1941 m. rugsėjo 2 d. atvyko tarybos būstinėn vokiečių pareigūnas Schwanenberg (žydai jį vadino Schwein-berg) su dviem tautiečiais padėjėjais, suėmė 16 narių ir išsiuntė į Lukiškio kalėjimą, iš kurio niekad negrįžo.

"Norėjote bolševikų, gavote getą!"

1941 m. rugsėjo 1 d. buvo paskelbtas Vilniaus komisaro Hingsto įsakymas, kuriuo buvo apskaitinti žydai šaudymu vokiečių kariu. Jame grasinama žiauriom kolektyvinėm bausmėm už panašius veiksmus. Pasak knygos autoriaus Dvorjetskio, tai buvo gėdo politikos pradžia, nes tuojau po to buvo įsteigti du getai nr. 1 ir 2. Vietiniai gyventojai, sustoję ant šalinatvių, sekė varomus žydus ir šaukė: "Žydai! Getai jums! Norėjote bolševikų, gavote getą!"

Geto gyvenimą autorius aprašo su visom būdingom smulkmenom. Didžiausias rūpestis — gauti geltoną liudinimą iš vokiečių įstaigų. Tai gyvybės liudinimas, duodas teisę į darbą ir šeimos narių išlaikymą. Turintieji tuos liudinimus kasdien grupėmis ėjo į darbus ir galėdavo, kad ir nelegaliai, atsieneiti papildomo maisto. Neturintieji jokių liudinimų buvo surenkami ir išgabunami į Panerius, kur, pasak autoriaus, masiškai buvo naikinami. Vengdami mirties, vadinami nedarbingieji, be liudinimų žydai, gyveno nelegaliai ir kratų metu slėpdavosi užmažuose sėleptuvėse. Kartą iš geto nr. 1 visi turintieji liudinimus, įskaitant dirbančiųjų šeimų narius su baltais ir mėlynais liudinimais, buvo laikinai perkelti į getą nr.2. Tuo metu gete nr. 1 buvo padaryta krata, visi rastieji žydai sumiti ir nugabanti į Panerius. Gyd. Dvorjetskis su šeima buvo darbingųjų kolonoje. Kai ši buvo varoma į getą nr. 2, ties vartais stovėjo išrikiuoti lietuviai kariai. Žygiuojant gatvėmis, berniukas, kuris nebeturėjo tėvų ir buvo Dvorjetskio lyg ir sūnus, sako: — Kai sugrįš sovietai, tie patys lietuviai kareiviai nešios raudonas vėliavas.

— Tu turbūt tada nesiskustum, — atsakiau jam.

— O, ne. Geriau tegu jie nešioja vėliavas nei šautuvus, bet...

— Bet kas?

— Tada žydai paraduos su ta pačia vėliava, kaip ir jų kankintojai.

— Bet jų nevisi lietuviai yra žudytojai.

— O kaip atskirsi gerus nuo blogų? Lietuvis, kuris žygiuos šalia manęs ir giedos revoliucinį himną, bus galbūt tas, kuris sušaudė mano tėvą! (92 psl.).

Kai žydų kolona pasiekė kino teatrą Casino, buvo matyti daug civilių žmonių ant šaligatvių — lenkų ir lietuvių. Vienam žydui iškrito ant gatvės lagaminas ir sudėti daiktai išbėrėjo. Pribėgęs civilis lenkas norėjo pasiimti tuos daiktus, bet žydas ėmė spirts ir šaukti: — Atiduok, tai visas mano turtas!

— Žyde, tu dabar mirsi! Kam tau jo reikia? Žyde, šykštuoli, tu ir mirdamas trokšti turtų — atsakė jam lenkas.

Priėjo kitas lenkas:

— Steponai, Steponai, ar tau negėda? — šaukė jis savo tautiečiai.

Pirmasis lenkas pagaliau atsisakė to lagamino, sugrįžo į žiuruvų eiles ir šaukė: — Tu žyde, šykštuoli, net ir prieš mirtį tu nemori atiduoti savo daiktų lenkui, krikščioniui: turėk sau juos, vistiek tau ateis galas!

Kai darbingųjų kolona vėliau grįžo į getą nr. 1, iš likusių gyvų žydų sužinojo, kad krata dar Gesto. Visus rastuosius slėptuvėse išrikiavo, liepė vienam groti Katiušą, o kitiems dainuoti einant į Panerius. Žydai atsisakė ir giedojo Hatikvah — savo himną ir taip pat — internacionalą.

Galva nulenкта, širdis maistinga

Antroje knygos daly gyd. M. Dvorjetskio pasakoja apie nusistovėjusį gyvenimą Vilniaus getuose. Knygos pradžioje autorius minėjo, kad Vilniuje 1939 m. buvo 80.000 žydų, o 105 psl. sako, kad jų buvo 60.000. Perkėlimo metu ir getuose buvo 40.000, o 1942 m. sausio 1 d. skaičiai rodo, kad žydų Vilniuje buvo likę tik 20%. Vokiečiai nužudė 24%. 1941 m. pabaigę naikinimas buvęs sulaukytas, ir gyvenimas gete nebuvo taip mirtingai įtemptas. Žydai, vadovaujami savo "Judenrat", stengėsi būti darbingi ir tuo išgelbėti savo gyvybes. Geto laikraštyje buvo skelbiami šūkiai: "Geto žydai, dėmesio! Neuzmirškite, kad darbas tamsuoja kraują! Įtakingiausias geto asmuo buvo Jokūbas Genns, žydų policijos viršininkas ir kartu geto komendantas — karalius, nuo kurio daug priklausė žydų likimas. Jo vienas brolių buvo Šaulių geto komendantu, kitas — augstu policijos ir darbo įstaigos pareigūnu, o Jokūbas buvo paskirtas visų Lietuvos ir Gudijos getų viršininku — Vorsteher. Vilniaus getas buvo laikomas centrinio ir J. Genns iš jo tvarkė Vilniaus apylinkės ir kitus getus. M. Dvorjetskis rašo, kad žydai Genns pavarde kildino iš vokiško žodžio Gans (taip pat ir j

V. A. JONYNAS

"Filmute, kurį dabar pamatysit, nieko ypatingo neįvyksta. Bet jūs pasijusit kažką praturtėję. Maždaug šiais žodžiais programos vedėjas pristatė "Aleją", kurio buvo užbaigta televizijos vasario 21 d. programos "This Hour Has 7 Days" transliacija. Ir nesuklydo.

Ko jis negalėjo nujausti, tai tas, kad "Aleja" pradžiugins kai kuriuos žiūrovus dar šiuo tuo daugiau. Nors parašai mirguliuoti mišle, viena to filmo kūrėjų pavardė užkliuvo — Vincent Vaitiekūnas. Neuzgintinami lietuviška, nors Liet. Enciklopedija tokio nemini. Neuzgintinami svarbi, nes filmo kadrai, vaizdai — jo darbas. Pavydėtina atliktas darbas.

Aleja (buvo tariama: "Alecha") — mažos meksikietės mergytės vardas. Visas kūrėnėlis — tarsi išplėtas puslapis iš jos dienoraščio, dienoraščio, kurio ji nerada, nes nemoka (gal niekad neišmokė) rašyti. Visi jos šeimoje rašaliai — tetos ir dėdės — padėdai darbininkai, gyvena Acapulco kalnuose.

To miesto vardas girdėtas iš geografijų, turistinių leidinių, žmonių (netgi ex-DP) pasakojimų ir nuotraukų bei filmų, vaizduojančių jo grožybę. Kaip sunku įsivaizduoti kitokią Rio de Janeiro kartą pamatius M. Camus "Orpheu nero" (Black Orpheus), taip Vaitiekūnui praėjus, nebeužmiršti kas slepiasi už prabangos Acapulco fasado.

O, rodos, piešia jis taip taupiai — kaip Aleja eina parnėti vandens, kaip stryksu su teta turgun, laukia vakarienės, nuobodžiauja, stebi saugiusius.

Sakoma, kad sunkiausia yra įtikinti pradedantį piešti, jog jis privalo tikrovę regėti savo akimis. Vaitiekūnas tą tarpinį peržengė. Detalės kritusios į vyzdžius yra daugiau negu pagava. Tai haliucinacija, suparalyzuojan-

ti žiūrovą, kol jis pradeda jausti dienos kaitrą, dulkių kvapą, nepakeliamą tylą.

"Aleja" — vienos dienos įvykių atpasakojimas. Vaitiekūnui diena — ne aritmetinis valandų skaičius, bet akimirų mozaika, kur nevisos skėveldrės šviečia tuo pat ryškumu. Kaip poetui statybinė medžiaga žodis, taip Vaitiekūnui ja yra vaizdas, filmo kadras. Tamsius lietus — katės kontūras tamsiai pilkam fone, besisupantis kaušelis pilnam kibire, purvini kustuvi ir kirkos, išskėtės kryžium rankas vakaro fone medis. Juo galba jis perkeičia realybę nuolatos rūpindamasis kondesuota forma, išraiškingu sudurymu (montažu) atkurti tai, kas mėgėjo rankose liktų tik banalybė.

Todėl "Aleja" yra daugiau negu dokumentinė apybraiža, daugiau negu kaltinamasis aktas ar apeliavimas į žmogišką užuojautą. Ji yra visa tai drauge sudėjus, bet už vis labiau individualus, poetinis kūrinys. Pavadinimėm "publicistinė poema", kurioje be tuščiažodžiavimo ar techninės gražybės autorius sugeba prabilti žiūrovą.

Daržai matom filmus apie nukariuotąją dalį. Kai kitiems prireikia septynių mylių celuloidinių juostų, Vaitiekūnas tą patį pasako apie žmogaus nevilį 12 minučių deimantūku.

Baigiant norėtųsi mesti vieną mintį. Ipratome didesnių suvaizdymų metu rengti parodas, koncertus — "šokim - trykim - linksmi - būkim". Ar nevertėtų pagalvoti apie, tegul ir kuklų, kino festivalių, kurio metu būtų rodomi lietuvių profesionalų kino darbuotojų kūrinių — pačių sukurti ir tie, kur jų prisidėta.

Kaikurie jų, kaip sakysim, broliai Mekai, plačiai žinomi. Bet Vaitiekūno pavyzdys sakyti, kad gali būti ir daugiau tokių nepažintų, kuriuos vertėtų pažinti ir vertai didžiutis.

Gyvenimas filmuose

MUZIKOS GARSAI

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

"The Sound of Music". Richard Rodgers ir Oscar Hammerstein II bendrom jėgom sukurta muzikinė komedija "The Sound of Music". Broadway teatruose išsilaikė virš pusketvirtų metų, neskaitytą gausių pastatymų įvairiuose didmiesčiuose. Filmo gamintojas ir režisiorius Robert Wise, prieš keltą metų sulaukęs 10 Oscar premijų su filmu "West Side Story", ir naujausio filmo atveju parodo didelio specialisto sugebėjimus.

Kaip operetės, taip ir filmo turinys didesne dalimi remiasi realiu gyvenimu, pavaizduojant dainuojančios Trapp šeimos įvykius 1938 m. Judri postulantė vienuolė viršininkės pasiūnčiama prižiūrėti našlio kapitono septynių vaikų. Su meile, muzika ir pareigingumu ji ne tik susidraugauja su visais vaikais, bet patraukia ir paties kapitono dėmesį. Po vedybų tenka apiešiti namus ir savą kraštą, nes naciai užima Austriją, ir kapitonas atsisako tarnauti okupanto laivne.

Nors turinys ir kaurkure eigos momentai labai jau būdingi romantinėse operetėse stiliumi, režisiorius bendrą padėtį bando išgelbėti puikiais Salzburgo gamtovaizdžiais, pateikiamais tikrai puikiomis spalvose plačiame Todd-AO ekrane.

Vaidybinių atžvigių šis filmas yra asmeninis ir visuotinis Julie Andrews triumfas. Ji žavi ne tik puikiu ir plačios skalės balsu, bet ir visa savo nuoširdžia asmenybe. Kiek dirbtinai kapitonu vaidmenyje jaučiasi Christopher Plummer. Sveikintinas Peggy Wood sugrūžimas į ekrano motinos viršininkės rolėje. Pirma kartą ekrane pasirodo Marni Nixon sesers Sofijos rolėje. Dainavusi už Audrey Hepburn "My Fair Lady" ir už kitas artistes tik už kuliusios, šį kartą turi galimybę pasirodyti pati.

Salta eilė jau populiariu operetės dainų, Rogers šiam filmui sukūrė dvi visai naujas dainas. Tiek puikiais vaizdais, tiek patrauklia muzika ir ypač žavia Ju-

lie Andrews vaidyba šis filmas pajęs sudominti įvairaus amžiaus žiūrovus ir gali būti rekomenduojamas visiems šeimos nariams.

"How to Murder Your Wife". Su perkrauta satyros doze amerikietis filmų gamintojas George Axelrod šioje komedijoje bando išskirti viengungių gyvenimo laisvės džiaugsmus ir su įžulumu puola žmonas ir patį vedybinį gyvenimą.

Eilė laikraščių piešias nuotykių — "kartūnų" serijas viengungis žurnalistas, išsiblaivęs po triukšmingo viengungio pobūvio, pasijutęs legaliai vedęs. Jo gyvenimo būdas gerokai pakeičiamas. Piešiamus nuotykius iš anksto pats pergyvendamas, žurnalistas savo asmenines mintis apie atsitikimą žmona perveda į piešiamų veikėjų išsireikšimus ir veiksmus.

Dvieju valandų komedija pradedama labai lėtai ir tik Jack Lemmon puikiomis vaidybos dėka kelio mis progomis pasiekia gyvo komiško. Prie teigiamumų tenka priskirti ir Eddie Mayhew'off vaidybą advokato rolėje. Šiaip visas filmas dirbtinai šaltas bei neįsijungiantis ir toleruotinas nebent suaugusių publikai.

"Crack in the World". Eilėje neva mokslisčių filmų bandyta pavaizduoti įvairūs erdvių ir kitų planetų tyrinėjimai kartais labai fantastišku stiliumi.

Naujame šio žanro filme kiek rimčiau išdėstomi mokslininkų grupės tyrinėjimai, besistengiant pragreži žemės plūtą ir panaudoti žemės viduryje slypčią energiją. Bandymai sekami su visomis detalėmis, bet rezultatai išsikiama visa eilė audrų, žemės drebėjimų ir kitokių žemės rutulio sukrėtimų.

Dana Andrews ir Kieron Moore mokslininkų rolėse stengiasi filmui teikti kiek orumo. Tas jiems iš dalies ir pavyksta. Išpuodingi specialūs efektai.

Daugiau raketų nei bombonešių

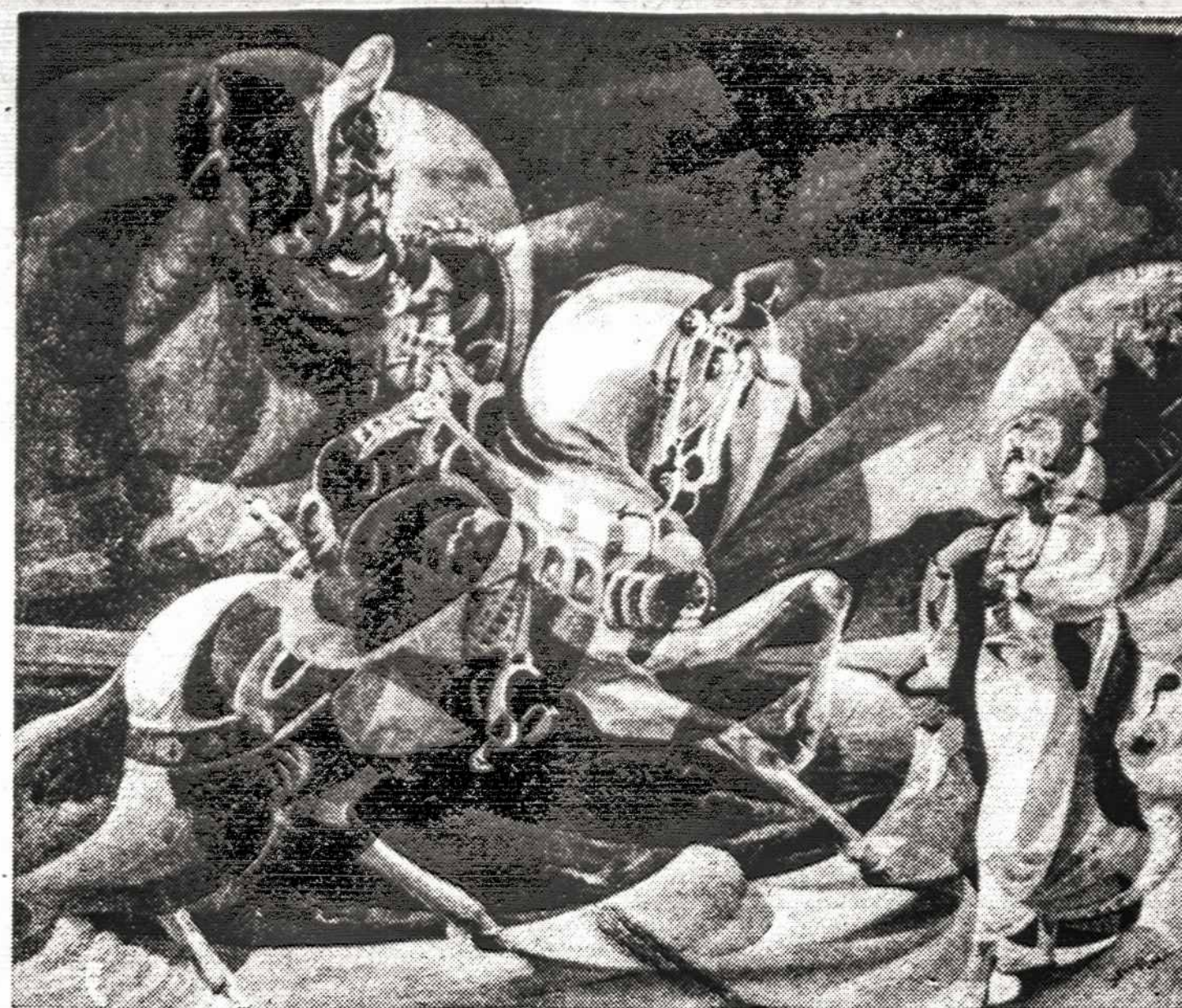
Žurnalo "Air progress" žiniomis, JAV dabar turi paruošusias 1125 atomines bombas nešančias raketas. Pagrindinį vaidmenį turi aviacija, kuriai priklauso 853 bombastinės raketos. 50 jų yra naujausio "Minuteman" tipo. Laivynas turi 17 povandeninių laivų, kurie gali gabenti 272 raketas. Kai kurios raketos neša ir taikinių vieną atominę bombą, kitos keletą mažesnių. Artimo atstumo raketas, kaip pasenusios, išimtos iš apyvartos.

Be šių raketų, JAV aviacija dar turi 1110 sunkių bombonešių. Ši skaičių sudaro 630 B-52 tipo, 80 — B-58 ir 400 jau gerokai apse-

nusių B-47. Bombonešiai gali nešti kelerioai didesni bombų krūvinių negu raketas. Taip pat bombonešiai gabena ir raketas, kurios gali būti paleistos į taikinį iš 500 mylių nuotoliu.

Pagal dabartinius planus, 1967 m. JAV parengties stovyje turės 1780 balistinių raketų ir tik 710 sunkių bombonešių.

PROF. K. PAKSTO MONOGRAFIJA I Atitinkanti Sengraugį S-gos centro valdyba paskyrė \$200. Aukas prasidėjo: Pakstas Fund c/o J. Mikaila, 16870 Stoepl, Detroit, Michigan 48221, USA.

DAIL. J. JUODIS

KESTUTIS IR BIRUTĖ

PASAULIO ISTORIJS BAIGMĖ

Pasaulio istorija pasakoja apie tautos ir imperijas, apie politines ir visuomenines santvarkas. Čia matome tautų interesus ir imperialistinius siekumus, grobstymą ekonominės galios, spyrinėjimą pasauliui valdyti, reformatorių politikos ir visuomenės patobulinimo planus, idealistų sapnus, politinių grupių kovas dėl galios ir tikybos jausmų pasireikšimus žmogaus istorijos eigoje. Matome gerą ir blogą mišinį, kur augščiausi idealai surizgę su žveršiausiu tikrove, kur greta savęs pasiaukojimo žygiuoja pasipūtimas, kur nesididžiuojanti troškima nužeminti patarnauti lydi išdidus dogumas ponatui. Šitus prieštaravimus krikščionis aiškina žmogaus nutolimu nuo Dievo ir maištavimu prieš Jo valią. Netvarkos ir pikto neišnykimas yra ženklas, kad, nežinūnt visų savo augstų idealizmų, žmogus pats savo paties pajėgomis išsigeibėti negali.

Pasaulio istorija — tai pasakojimas apie puolušį, nuodėmingą žmogų. Tokiu būdu galutinė istorijos prasmė, rodos, turėtų būti aiški, tačiau, kaip matome, ji yra tikrai neįmanoma. Atpirkimas vyksta visuotinio nutolimo.

Dievas istorijoje veikia ryšium su žmogaus nuodėmingumu. Jis yra asmuo ir pagrindinė Jo esmė yra meilė, nors vaizduojamas ir rūstus. Istorijoje Jis ne tik teisia, bet ir malones rodo. Sventoji istorija užtikrina, kad galiausiai laimės Dievo malonė, kuri iškyla virš teismo ir pasidaro atpirkimu. Čia stebuklas suprastinas ne ta prasme, kad kažkas svertimas įsikla į gamtinę santvarką, bet kad apsirėišia dieviškoji veikla augštesniu laipsniu.

Ateina vienkartinis Žodžio iškūnijimas, kur kryžiuojasi sąvokos: Dievo Sūnaus, Dievo Žodžio, Žmogaus Sūnaus, Mesijo ir Ken-

čiančio Tarno. Visa tai atskleidžia, kad Dievo tikslas istorijoje yra kūryba ir atpirkimas, pasireiškęs istorijoje įvykių gyvenimu, mirtimi ir prisikėlimu. Istorijoje jis pavaizduojamas Kryžiumi, Prisikėlimu ir Dangun žengimu. Kryžius mums pristatomas pasiaukojančios mirties vaizdu, kovos su piktu ir nugalėjimu, istorijoje įrašytu Prisikėlimu su jo gretimomis sąvokomis, kad malonė nugalai nuodėmę, o dieviškas gyvenimas mirtį. Į Dangų žengimas vaizduoja Kristų pergalėtoją kaip Visatos Viešpatį ir augščiausią kunigą.

Dieviškojo atpirkimo žygis iškūniamas ir plačiai išganyto apimtį. Čia iškeliamas vaizdas susitaikymo, išsitenimo ir atpirkimo, kuriais dieviškajam tikslui suteikiama visuotinė apimtis. Viduryje stovi vaizdas, kad Bažnyčia yra Dievo tauta ir Kristaus kūnas, reiškęs atpirkimą bendrumene.

Viskas ištatomą ir pasaulio paigo rėmus. Laikas turi prasmę, bet jo galutinio prasmę stovi amžinybėje. Istorija, galima sakyti, tai laikas, kuris bėgdamas apsipliesk prasmę, ypač atvejais, kai paliečiamas amžinybės. Išskyla išsilydymo idėja, kad laikas istorijoje grindiškasis dieviškąją veiklą. Šito išsilydymo viduryje stovi Kristaus atėjimas. Istorijos slinktis pabaigona — eschaton jau dabar veikia, bet istorija turi riedėti paskirtą laiką, kuriam pasibaigus gyvenimas pasieks atitinkamą tobulumo laipsnį, kur Dievas bus viskas visur ir visame.

(Iš prof. Eric C. Rust veikalo "Towards a Theological Understanding of History", Oxford U-to leidiny, 1963 m.).

Knyga apie senovės lietuvių girias

Iš spaustuvės mašinų išėjo naujas veikalas, kuris savo pobūdžiu yra skirtingas nuo daugumos kitų dabar pasirodančių.

Plati ir gili mūsų gimtojo krašto praeitis. Juo giliai ir ją išgilinti, juo daugiau inspiracijų ir dvasinės stiprybės pajunti. Tačiau dar mums reikia, kad ją arčiau pažintume. Tautinių švenčių progomis visose salėse linksniojame, kad Lietuva buvo nuo 1918 iki 1940 m. nepriklausoma valstybė. O kurgi karaliaus Mindaugo, Gedimino, Vytauto, Zigmanto valstybė? Ar tik dėl to, jos neminim, kad mes mažiau apie ją žinome?

Veikalas, kurį čia norima paminėti, apima daugiausia geografinį aprašymą Lietuvos girių, kokios jos buvo prieš 400 metų. Girioms lietuvis jaučia ypatingą sentimentą. Šis ano metu Lietuvos girių aprašymas fotografiniu tikslumu pasako, kad jau prieš 400 metų Lietuvos valstybė gerai tvarkėsi, vedė tinkamai valstybės ūkį, ir kad Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio girios, taigi Lietuvos valstybės plotai, nusitęsę toli į pietus nuo Gardino, net už Pripės upės.

Šis naujas veikalas pavadintas "Pietų Lietuva Grigaliaus Valavičiaus 1559 m. Lietuvos girių aprašyme". 400 metų (1559-1959) sukakčiai paminėti. Redagavo Vincas Zemaits. Išleido Lietuvių Miškininkų S-ga išsivijoj, Čikaga, 1964 m.

Tai istorinis dokumentas, koks jis buvo sudarytas pačių lietuvių rankomis prieš 400 metų. Jis apima DL Kunigaikščio valdytų girių, kurios dengė plotus į pietus nuo Nemuno ir tęsėsi nuo Baltijos jūros iki už Pripės upės. Zemaitsijos bei Augustaitijos girios čia neįeina.

Grigalius Valavičius, aprašydamas girias, kartu pateikė gausios medžiagos ir įvairiais kitais požiūriais. Dėkio šio naujo veikalo autorius-redaktorius V. Zemaits patvirtė ir talką visą eilę dar kitų atitinkamų sričių specialistų, ku-

rie, pasiremami veikalo medžiaga, pridėjo savo komentarus — atskirų aspektų nagrinėjimą ir taip šis leidinys tapo žymiai prapleštas. Bendradarbių eilėje yra: kalbininkas P. Butėnas, istorikas teisininkas J. Dainauskas, prof. dr. Z. Ivinskis, prof. S. Kolupaila, kun. dr. J. Totoraitis, Algirdas Zemaits. Knyga turi 252 psl.; gausiai iliustruota istoriniais paveiksiais ir žemėlapiais. Galima gauti rašant: V. Ankudavičiui, 7038 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill., USA.

J. Kuprionis

Architektūrinė perspektyva optinėmis priemonėmis

Žodis "perspektyva" turi keletą reikšmių. Technikoje arba tiksliau matematikoje — perspektyva yra grafinis daiktų atvaizdavimas plokštumoje taip, kaip tie daiktai atrodytų stebėtojui erdvėje iš pasirinktos vietos.

Siuo metu inž. Mik. Ivanauskas, gyvenęs JAV, 1332 So 49 Ave., Cicero, Ill. 60650, praktiškai įvykdė jau nuo senų laikų turėtą idėją optiniu metodu sudaryti pastatų bei žemės reljefo perspektyvą. S.m. vasario pabaigoje inž. M. Ivanauskas vienai didelei Čikagos statybos firmai pademonstravo naujuoju metodu didelio pramonės ploto projektuojamą ir esamųjų pastatų su žemės reljefu ir supančia aplinka perspektyvą.

Siuo naujuoju optiniu metodu galima atvaizduoti daiktų perspektyvą greičiau, tiksliau ir paprasčiau nei laikantis matematinio — taškų ir linijų projekcijos būdo, neišskiriant praktikoje naudojamą įprastinių būdų bei žablonų — trafaretų. Be to, galima laisvai pasirinkti stebėjimo vietą ir pagal pasirinktą poziciją ekrane matomas būsimos perspektyvos preliminarinis vaizdas. Operuojant t.v. "zoom lens" nustatoma reikiama vaizdo dydis pagal pageidaujamą mastelį. Taigi,

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

I LAISVĖ žurnalas naujo vyskupo paskyrimo proga pastebi: "Kaip nebuvom abejingi tada, kai Lietuvos reikalas buvo apneamas ar pažeidžiamas, taip negalim būti abejingi ir tiems gestams, kuriais parodoma Lietuvos reikalui palankumo. Nežinome, ar atitinkami autoritetai yra perdavę Vatikanui šios rūšies lietuvių sentimentus. O juos perduoti labai verta".

"AIDŲ" RED. J. GIRNIUS apie naują vyskupą Pr. Bražį rašo: "Paprastas ir kuklus, žmogui bičiuliškai šiltas, giliai gyvenęs savo tikėjimu... vienuoliškai asketiškas, bet drauge visada giedras dvasinės jaunystės gyvybė... Pasauliečiuose tokią asmenybę vadintume mokytoju, kurio klausoma ne iš baimės, o iš meilės, nes žinoma, kad ir jis savo mokinius myli, o ne tik oficialiai pareigas eina. Dvasininkuose tokia asmenybė sudaro pagrindą ganytojo pašaukimui. Džiaugiamės kad sulaukėme naujo lietuvių vyskupo, ir džiaugiamės, kad sulaukėme tokio vyskupo".

PED. LITUANISTIKOS INSTITUTAS gegužės mėn. Jaunimo Centre Čikagoje rengia vieną Lietuvos partizanų ir visos Lietuvos rezistencijos atminimą. Pagrindinį atminimo dalį sudarys iš V. Krėvės raštų scenai pritaikytas vaidinimas "Sena pasaka apie narsųjį kunigaikštį Margį, Pūnios valdovą". Atminime bus iškeltas ne tik rezistencinės kovos motyvas, ryštas ir prasmė, bet drauge paakintas ir tautinio heroizmo nusiteikimas mūsų priaugančioje išsivijus kartoje.

ŽURNALISTŲ IR KULTŪRININKŲ ALF. VYT. BRAZULIUI, gyv. Klevelande, vasario 27 d. suėjo 65 m. amžiaus.

LATVIŲ KATALIKŲ ŽURNALAS "DZIMTENES BALSS" atkarpo pradėjo spausdinti kun. J. Prunskio knygą "Sveikame kune". Ta proga žurnale pateikiamos platesnės žinios apie autorių ir knygos vertėją Em. Skujenieką.

BIBLIOGRAFIKAS A. RUZANIEC-RUZANCOVAS prisuntė Maž. Lietuvos Patriarcho Martyno Jankaus straipsnių bibliografiją monografijos rengėjui Pr. Alšeniui.

ISTORIKE DR. JONĖ DEVEIKĖ-NAVAKIENE mirė vasario 26 d. Paryžiuje, sulaukusi 58 m. amžiaus. 1932 m. Vytauto Didžiojo un-tė baigė istorijos ir teisės mokslus ir pradėjo gilintis į Lietuvos istorijos šaltinių tyrimą.

LŽS Detroito skyriaus naujoji valdyba. Iš kairės: ižd. Alf. Nakas, pirm. VI. Mingolė, vicepirm. VI. Selenis; antroje eilėje: VI. Pauza, sekr. St. Slizys.

ALDONA LIOBYTE 50 m. amžiaus sukakties proga pasveikino Rašytojų Sąjungą. Ji yra inscenizavusi P. Cvirkos "Žemę maitintoją" ir A. Vienuolio "Paskendulius", paruošusi pasakų rinkinius vaikams — "Gulbė karaliaus pati", "Nė velnio nebijau" ir parašiusi vaikams knygeles: "Saulės vadotojas", "Ežerinis", "Mėnuo saulę veda". Sveikinime taipogi išsiskyrė jos nuopelnai vertiant ir redaguojant kitų tautų literatūros kūrinius.

JAUNOJO ŽIŪROVO TEATRAS organizuojamas Vilniuje. Jo vyr. režisiorium paskirta A. Ragauskaitė, kuri yra pasiryžusi konkursu kelti suburti 40 aktorijų kolektyvą. Spaudai ji pareiškė: "... teatro repertuarą sudarys daugiausia pjesės apie jaunimą. Originalios pjesės ir versinės. Mūsų dramaturgams, ir taip neproduktyviai dirbantiems, reikės sukurti. Reikės sukurti pjesių, vaizduojančių besiformuojančio jaunulio gyvenimą...". Naujasis teatras — IX profsinij teatrų šeimoje — nesitenkins vien tik vaidinimais Vilniuje, bet didėle savo veiklos dalį skirs išvykoms į kitus Lietuvos miestus ir miestelius.

VIRŠ 100-OMI LEIDINIU SUKAPTA Mokslo Akademijos centrinės bibliotekos retų knygų skyriuje, pradedant XV a. ir baigiant vėlyvesniu laikotarpiu. Juo tarpe yra žemėlapių, geografinių atlasų, architektūrinių paminklų, teatrinio kostiumų ir dekoracijų albumų ir netgi senų spektaklių programų bei reklaminių afišų. Šiame skyriuje saugomos XIX a. rašytojų, visuomenės veikėjų nuotraukos, praėjusio šimtmečio pašto atvirukai. Mikrofilmų skyriuje specialaus aparato pagalba galima susipažinti su tais XVII-XVIII a. leidiniais, kurių biblioteka neturi savo fonduose. Įrašai yra gauti iš kitų bibliotekų.

KOMPOZ. B. GORBULSKIS Panevėžio savivaldybės mėsos paros opereto "Naujametinis karnavalas". Rampos šviesa į išvys vidurvasaryje, Lietuvos pavergimo 25-tųjų metų išvakarėse. Pagrindinius vaidmenis ruošia Panevėžio ligoninės medicinos sesuo P. Paščiūtaitė, muzikos technikuomo dėstytoja R. Stančikienė, mokytoja N. Gailienė ir kt.

V. Kst.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W.

Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD

Naujas modernus 3-pleksas. Viso 17 kambarių, vandens-alyvos šildymas, platus įvažiavimas, vieta 3 mašinoms pastatyti. Kilimai, alumininiai langai ir kiti priedai. Artūs susisiekimo ir krautvių. Geros nuomos. Pilna kaina \$37.500.

BLOOR — JANE — Bungalow

\$5.900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA

\$4.900 įmokėti, atskiras, mūrinis gražų plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražūs kiemas. Prašoma kaina \$18.500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

BLOOR — JANE

\$4.900 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų, gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA — BLOOR

\$3.700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC

\$3.400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.

\$10.000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privačiu įvažiavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamuosius, didelį kambarį, patogus išnuomoti. 5% ilgalaikis morkšius. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautvių. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

S. Amerikos pabaltiečių slidinėjimo pirmenybės, įvykusios 1965 m. kovo 7 d. Horse Valley Ski Resort, rezultatai: G. Slalom: vyrų — I v. Mandre, est.; II v. U. Pinka, latv.; III v. K. Dauks, latv.; moterų — I v. H. Presnikov, latv.; II v. I. Presnikov, latv.; berniukų — I v. A. Presnikovs; II v. G. Peepere, est.; Slalom: vyrų — I v. K. Dauks, latv.; II v. Mandre, est.; III v. — U. Pinka, latv.; moterų — I v. I. Presnikovs; berniukų — I v. A. Presnikovs. Dėl blogų sniego sąlygų ir suklaidintų pranešimų lietuvių dalyvavo tik du: Algis Talis iš Detroito ir Am. Pakakis iš Toronto.

SALFAS centro valdyba

VYČIO ŽINIOS

Antra meistrystė krepšinyje išikovojo Vyčio jaun. krepšinininkai. Church lygos pirmenybės baigiamuose peržaidimuose berniukai iki 12 m. grupėje dviejų rungtynių sumoje 70:36 įveikė Aušra ir tapo šios grupės meistrėmis. Komanda sudaro: E. Nacevičius, S. Ramanauskas, L. Placiakis, R. Karalius, R. Kakevičius, R. Vanagas, J. Ivanauskas ir L. Bražukas. Šį šeštadienį komanda vyks į Wellandą Ontario Church pirmenybėms.

Ontario Church pirmenybėse berniukai iki 14 m. pasiekė pirmą pergalę įveikdami dviejose rungtynėse St. Catharines krepšinininkus 97:60 (62:32). Šį šeštadienį vyčiai vyks į Niagara Falls ar Brantford.

Stalo tenisininkai gausiai dalyvavo Ontario jaunųjų klases pirmenybėse. Berniukai iki 18 metų grupėje E. Zabie la laimėjo II v. ir 15 m. grupėje — I v. Mergaičių grupėje V. Nešukaitė, 15 m. grupėje, baigėme pralaimėjus seseriai, atiteko II v. Mergaičių iki 13 m. grupėje I v. laimėjo F. Nešukaitė ir II — R. Stončiūtė.

Krepšinininkės šią savaitę pradeda

TLB lygos pusbaigiamuosius peržaidimus. Vytietėms tenka žaisti su Louie Roy komanda.

Krepšinio treniruotės Ryerson mokykloje dar tęsėsi nuo 7 iki 9 v. Dar bus 3 treniruotės.

A.S.

AUSROS ŽINIOS

Visoje Kanadoje kovo 6 d. tuo pat metu prastose plaukymo pirmenybėse "Operation Tokio", kurių tikslas — išrinkti geriausius Kanados plaukikus, mūsų jauniausioji plaukikė J. Glenartaitė, 10 m., išsikovojo savo amžiaus grupėje IV v. 50 jardų laisvu stiliumi plaukė (32,1 sek.) ir liko priekirta prie 10 geriausių Kanados plaukikių.

S. A. lietuvių plaukymo pirmenybėse balandžio 3 d. Detroito dalyvau: N. Kėkštaitė, V. Jurevičiūtė, D. Čekelytė, A. Kučinskaitė, J. Glenartaitė, J. Sodonis ir R. Mikucionis. Linkime aginti klubinio nugalėtojų titulą, kurį išsikovojo jau 3 metus iš eilės.

Pr. sekmadienį buvo sužaistos paskutinės šio sezono Bathurst-College krepšinio lygos rungtynės. Vyrų klasėje nugalėtoji liko Andy's, o jaunių — Tridents. Aušros vyrai ir jaunieji išikovojo 4-tąsias vietas. Taip pat užėmė Church ir CYO lygų rungtynes.

Berniukai Church lygoje užėmė sezoną išikovodami: Interm. klasėje II v., 18 m. grupėje — II, 13-12 m. III ir IV vietas, 11-10 m. II ir III vietas; mergaitės CYO lygoje — iki 18 m. grupėje II v., 14 m. grupėje I v., 12 m. grupėje I v., 11-10 m. III v. Ontario moterų krepšinio varžybose Aušros mergaitės išikovojo vicečempionatus 18-17 ir 16-15 m. grupėse. Toronto moterų krepšinio lygos reguliarias rungtynes Aušros moterų komanda užėmė III vietoje ir pusbaigiamuose susitikus su I v. stovincia Cicconnes komanda.

Krepšinio sezono užbaigimo progą nuosirdus aciū visiems treneriams — komandų vadovams, komandų globėjams ir visiems finansininkai ir moralistai.

Lietuvių studentų žinios

LITUANISTINIS SEMINARAS perleita penktadienį baigė šiuos akademinius metus. Paskutinioji tema buvo "Lietuvių Bendruomenė". Nagrinėti bendruomenės esmė, tikslai ir organizacinė struktūra. Studentai, tarp kitų, ypač kėlė liet. studentų namų universiteto rajone reikalingumą. Seminaras dalyvavo ir pora svečių — dr. J. Sungalla ir J. Karka.

Baigus darbą, seminario vadovybė dėkoja studentams, dalyvavusiems seminare šiais metais, o taip pat ir visiems, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie seminario darbo. Seminaro vadovybė

"Lituanus" žurnalo vajeis centrinis komitetas kreipiasi į jus, prašydamas visus prisidėti prie "Lituanus" vajeis pravedimo ir kovo mėnesyje įsijungti į "Lituanus" prenumeratę ir aukų rinkimą. Tik nuo jūsų aktyvaus dalyvavimo priklauso vajeis pasisekimas. Mes prašome jus aplankyti kiekvieną lietuvišką šeimą ir pavienius asmenis bei paprašyti paramos šiam svarbiam reikalui.

Tegul kovo mėnuo būna "Lituanus" mėnuo!

Jau pradeda niuktis studentų dan-

kai parėmusiems mūsų sportuojanti jaunima. Ypatinga padėka sporto vadovui K. Šapočkinui, berniukų — vyrų krepšinio sekcijos vadovams D. Laurinavičiui ir R. Burduliui ir mergaičių sekcijos vadovui S. Ginciauskui.

SACHMATAI

Romas Arlauskas — didmeisteris! R. Arlauskas, P. Australija, baigė trečiuoju IV-sias pasaulio koresp. šachmatų pirmenybes ir išpildė normą didmeisterio vietai gauti! Tai vienas didžiausių lietuvių pasiekimų šachmatuose. Pirmenybių laimėtojai: 1. V. Zagorovskij, Sov. 9½, 2. G. Borisenko, Sov. 8½, 3. R. Arlauskas, Australija 7½ t. iš 12 galimų. Pusbaigiamąją ratą (pradėtas 1959 m.) Arlauskas laimėjo 1961 m., sukojęs 7:2 t. Baigiamąją ratą Arlauskas laimėjo 4, pralaimėjo 1 ir 7 baigė lygiomis, išskaitant laimėtojus Zagorovskij, Borisenko ir didmeisterius Dubininą ir Tolušką.

Kikagos atviros p-bės sutraukė 194 dalyvių! Po 4 ratų su 4 taškais pirmavo 6, jų tarpe latvis J. Tums. Pastakūti žemiau buvo didmeisteris R. Byrne, mūsų meistras P. Tautvaišas ir keli kiti. K. Jankauskas, V. Palciauskas, K. Ramas po 3 tš., Narkevicius ir Matthews po 2½ (Matthews, lietuvių kilmės jaunuolis iš Rockford, Ill., noriai kalba lietuviškai), V. Karpuska 2, Bikelčius ir Rutkauskas po 1½ tš.

Chess Review, naujamajam Postal Chess sąrašą, kuris apima apie 5000 JAV ir Kanados žaidikų, viršūnėje skelbia: 1. Hans Berliner, Bethesda, Md. 2016, 2. Kazys Merkis, So. Boston, Mass. 1870, 3. Rob. Steimayer, Woodside, N.Y. 1856, Ignas Zalus iš Montrealo 9-tas su 1782.

Kitas kanadietis J. Stonkus turi 1460, po jo seka bostoniškiai P. Kontautas su 1456 ir Makaitis — 1300.

Bostono tarpklubinėse varžybose lietuvių įpusėjo įs į vietoj su geru taškų santykiu 5:2, tačiau II rate klupo prieš Boylstoną ir Lincoln-Sylvan. Pirmavimą paveržė Boylstonas ir toliau Cambridge II, pastaroji komanda yra lygos favoritas. I rate lietuvių įveikė Cambridge II nelaukiant gera pasekmė 4:1! Antram susitikime Cambridge II tikėjosi atsirevanuoti, bet varžybos nutrauktos padėtyje 2½:1½ lietuvių naudai.

k.m.

Kaune įvyko plaukymo pirmenybės, kuriose V. Tiknius 200 m. plaukime nugara pasiekė naują Lietuvos rekordą 2:19.6. Tai kartu viena iš geresnių pasekmių visoje Sov. Sąjungoje. R. Sakalauskaitė taip pat pasiekė naują rekordą nuoplukdama 400 m. I. stiliumi per 2:24,8.

GRAMERCY SHIPPING CO.

įsteigta 1945

Augštos kokybės be maito dovanų ir maisto siuntiniai. GR 23 - ECONOMY GIANT - \$21.00

11 sv. kvietinių miltų, 11 sv. ryžių, 5½ sv. taukų, 2,3 sv. degintos kavos pupelių, 400 grm. daržovių alyvos.

VOLGA - 5 vietų liuksusinis automobilis — \$2.627.99 JUPITER - 3 vietų motociklas — \$488.88

Pristatymas garantuotas. Visos kainos pilnos. Pristatoma per 2-3 savaites. Gavėjų pasirašyti kvitai.

Pilnų katalogų rasykite arba skambinkite lietuviškai arba angliškai.

GRAMERCY SHIPPING CO.

118 E. 28 St., New York, N.Y. MU. 9-4598

Atidaryta 9-530 kasdien. Seštadieniais 9-1230.

PINIGAI I S.S.S.R.

Pilnai garantuota. Turi Banko Departamento leidimą ir apdrausta iki \$20.000.00. Mūsų firma yra vienintelė, gavėji siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.

Vertė: 9 rubliai už \$10.00 Persiuntimas: iki \$30.00 — \$2.75 virš \$30.00 — 10%

GRAMERCY SHIPPING INC. 744 Broad St. Newark, N.J.

TORONTO

Prof. Oskaras ir Valė Pūdymaičiai, Dorthmouth, N.S., susilaukė pirmagimės dukrelės.

A. Chvedukas Kiwanis klubo festivalyje savo amžiaus berniukų solistų grupę laimėjo I vietą. Projektą paminklui (ne bažnyčiai), Dayton, Ohio, paruošė inž. A. Kulpačius. Prie atnaujintos bažnyčios (pagal archit. J. Muloko planus) statomas paminklas — trijų kryžių derinys Lietuvos kankinimams pagerbti. Visos statybos organizatoriai — klebonas kun. dr. T. Narbutas.

Liet. medž. ir žūklautojų klubas išrinko naują valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. ir ūkio prižiūrėtojas J. Juodikis; vicepirm., atstovas federacijai ir medžioklės sekc. vad. B. Mackevičius; sekr. J. Simkus; ižd. J. Lasy; lėkščių šaudymo ir žūklavimo vad. E. Kuchalskis; parengimo vad. S. Mackevičius. Rev. komisija: K. Zulus, A. Čeponis ir D. Laurinavičius. Naujoji valdyba dėkoja visiems buv. valdybos pareigūnams ir kviečia visus narius glaudžiai bendradarbiauti naujose darbuose. J. J.

egzaminai artėja! Praėjusių penktadienį įvyko paskutinis seminaras, ir studentai po truputį pradeda trauktis iš gyvenimo šviesos ir savo kambarėlius, urvelius ir bibliotekų kampeles, kad galėtų susikaupyti ir pasimokyti, nes, brolyti, tie egzaminai balandžio mėn. tai jau ne juokas! Bet nenusiminkite, kad mažiau matysite mūsų šviesius veidelius ir mažiau girdėsite mūsų švelnius balselius — po egzaminų mes vėl sugrįšim dar linksmesni ir dar gyvesni (jei mums laimingai seksis).

Ir Balandėlis ir Pelėda turi skristi atgal į savo lizdus ir kišti snapelius į sunkias knygas. Taigi, išspauskite po palaimintą asarą už mudviejų liūdną padėtį, nes mes iki po egzaminų tikriausiai nepasirodysime.

Paskutinis žodis: kviečiame visą visuomenę paremti žurnalą "Lituanus". Kas norėtų prisidėti prie "Lituanus" vajeis, prašome susisiekti su Henriku Steponaiciu LE 3-2522.

Balandėlis ir Pelėda

Lietuvių skautų veikla

Obuolių Diena — bal. 24. Dalyvauja pilnoji uniformų gaus pilną tašką, nepilnoji — tik pusę arba visai nebus pripilno. Lietuvių rajonas — tas pats kaip ir pernai; tik viena dr. vė bus prie rotušės.

Skautavimo paroda — bal. 22-24 d. Dalyvauja 1000 kanadietėjų skautų su įvairiomis programomis. Liet. skautams vertėtų ją susidomėti. Bilietai gaunami pas vienietį vadovus.

Stovyklavietės fondų auksas po \$25: ps. D. Skrinkaitė; \$20 sk. v. Ant. Beresnevičius. Jiems priklauso skautų-čių nuosirdus aciū. Stovyklos fondo lūžas ištuštėjęs. Prašoma, kas gali, pinigų įteikti kiekvienam Rambynio ar Satrijos tuntu vadovui-vei.

Mindaugo skautų dr. vė vadovauja ps. E. Kazakevičius. Siveigos daromos kas antrą savaitę Sv. Jono Kr. par. salėje. Iš šios dr. vės buvo sudaryta oro skautų dr. vė, kuriai vadovauja ps. G. Stanionis, talkinamas ps. J. Karasiestas.

Ekskursija į Fordo įmonę — kovo 25 d., 7 v.v. Pageidaujama grupių po 50 asmenų iš skautų bei jų rėmėjų. Vaziuosime savomis priemonėmis. Draugininkai turi pranešti dalyvių skaičių iki kovo 20 d. vadovui S. J. Dambarui 536-1433.

Skautų vyčių jubilėjinė sueiga — kovo 28 d. Prisik. par. muz. studijoj. Primenama, kad skautų-čių stovykla "Romuvos" įvyks liepos 17—rugpjūčio 1 d. Skiltingų stovykla turėtų įvykti liepos 10-17 d. su sąlyga, jeigu atsisiras norinčių ir tam pritrūvusių vadovų.

Kreiptis pas seselę M. Viktoriją.

W. VASIS

REAL ESTATE

863 Bloor St. W.

LE 4-7525

WRIGHT AVE., atskiras 7 kambarių namas, geras sklypas, garažas, prašo \$12.900, įmokėti \$4.000

WINDERMERE AVE., 9 kambarių duplexas, 2 virtuvės, 2 vonios, gražus sodas, garažas, prašo \$16.900, įmokėti \$3.500

DURIE—BLOOR, duplexas, 9 kambariai, garažas, prie gero susisiekimo, tinka nuomojimui, prašo \$19.500, įmokėti \$4.000

SWANSEA, 6 kambarių rūpių plytų vienaauštis (bungalow), garažas su privačiu įvažiavimu, \$19.900

PARKSIDE DRIVE, atskiras, 7 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas su privačiu įvažiavimu, sklypas 40x150, \$25.900

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIOS RUSIES NAMU, SKLYPU STATYBOMS, ŪKIUI, KOMERCINIUI PASTATUI, ĮVAIRIŲ VERSLŲ. JIESKOME NAMŲ PARDAVIMUI.

V. RAČIUKAITIS

LE 4-7525, namų — OX 8-3670

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

• Įvairios medžiagos namų taisymams
• Lentos, fanera, cementas, blokal
• Taip pat atliekame visus remontus:
• Poilsio kambarius, virtuves, verandas,
• Naujus priestatus, garažus, stogus.

Sav. B. Saulėnas

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

PRIEŠ HIGH PARKA. Dupleksas, po 2 miegamuosius, naujas pastatas — 10 metų; vandeniu alyva šildomas; užbaigtas žaidimo kambarys; privatus įvažiavimas — garažas. Prašoma kaina \$26.900. Įmokėti apie \$8.000. Vienas morkšius balansui.

UZ 6 — POINTS. 5-kūjų šeimų, 4 metų senumo; prabangus pastatas, su balkonais; pajamos \$150.00; mėnesį; nuomininkai be vaikų. Prašoma kaina \$80.000. Įmokėti \$15.000.

MESININKŲ PROGA \$21.000 krautuvė su visais įrengimais, rūpių plytų pastatas, vandeniu šildomas; apie \$5.000 įmokėti.

HIGH PARK BLVD. \$36.000 originalus duplexas, 30 pėdų salionai, išskirti kilimais; didelis sklypas; privatus įvažiavimas, 2 garažai.

RONCESVALLES — DUNDAS, \$15.900 pilna kaina. 8 kambariai per 2 aukštus. 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Vandeniu-alyva apšildomas; garažas. Galima pirkti su \$3.000 įmokėjimu.

TRIPLEKSAS prie Humber upės. \$33.000 — 17 kambarių, balkonai. Įmokėti \$10.000.

Dėl tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

JANE — BLOOR, \$3.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, alyvos šildymas, prašoma kaina \$16.700.

SWANSEA, gražus vienos šeimos namas, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina \$17.900.

BABY POINT, \$6.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, garažas, gražūs kiemas.

DUPEKSAS — vakaruose, apie \$10.000 įmokėti, du butai po šešis kambarius, 10 pėdų privatus įvažiavimas, tik 3-ju metų senumo.

INDIAN RD. — BLOOR, \$10.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 5 kambariai pirmame aukšte, viena atvira skola balansui, vos keletas namų į pietus nuo Bloor gt.

HIGH PARK — RONCESVALLES, 7 butų po 5 kambarius atskiras mūrinis pastatas, viskas išnuomota, prašoma kaina \$55.000.

HIGH PARK Ave, apie \$10.000 įmokėti, 12 kambarių duplexas, garažas su privačiu įvažiavimu, 200' pėdų ilgio sklypas.

ISLINGTON — BLOOR \$7.000 įmokėti, puikus 6 kambarių vienaauštis (bungalow); užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu.

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9165

RETA PROGA!

\$10.000 įmokėti, 4 krautuvės ir įstaigos viršuje; \$9.500 metinių pajamų. Labai mažos išlaidos (šildymas ir mokesčiai). Turi būti pardutos. Zema kaina.

\$10.000 įmokėti, reguliarius dviejų šeimų (dupleksas) namas High Park rajone. Abu butai po 6 kambarius. Du garažai ir privatus įvažiavimas. 50 pėdų pločio kiemas.

\$12.000 įmokėti, High Park rajone, naujas trijų šeimų pastatas (tripleksas). Didelis kiemas. Garažai ir privatus įvažiavimas.

\$20.000 įmokėti, gražus 26 butų pastatas, tik 5 metų senumo. Gražūs butai, parketo grindys, kilimai koridoriuose, "intercom" sistema. 85x308 kiemas ir privatus įvažiavimas. Neaušta kaina.

\$25.000 įmokėti, puikus 15 butų namas labai patogioje vietoje Bloor-Jane rajone. \$22.300 metinių pajamų; investuoti pinigai atneš 16% gryno pelno apmokėjus išlaidas ir morkšius.

\$30.000 įmokėti, tik 4 metų senumo modernus 20 butų pastatas. Prestižiam Bayview rajone. Virš \$28.000 metinių pajamų.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

DEIMANTAI — LAIKRODŽIAI —

TAISYMAS — MONOGRAMOS

Latviška brangenybių

krautuvė (Jeweller)

964½ BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. TEL. 533-2837.

Kviečia atsilankyti... Lietuviams duodama nuolaida.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

SKULPTORIUS LOUIS TEMPORALE

(oficialus skulptorius prie Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.)

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port CreditV. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.
Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliniai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianiniai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 174 svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspre. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi pataranti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Savininkai A. ir S. KALUZA

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

VASARIO 24-25 d. slautė didelė sniego pūga. Jos metu įvyko ir mirčių, kurios buvo tiesiogiai susijusios su sniegu. Apie 10 žmonių mirė besikdami sniegu aplink savo namus. Jų tarpe buvo ir vienas lietuvis — Povilas Tyrulis, 60 m. amžiaus, savanoris-kūrėjas ir Lietuvos kariuomenės karininkas. Jis gavo širdies priepuolį ir netrukus ligoninėje mirė.

Vasario paskutinėmis dienomis išsiskyrė nemaža tautiečių. Sofijos Barcus radijo šeimos programoje vasario 28 d. buvo net 10 mirties pranešimų, kurių paprastai pasitaiko 3-4. Jų tarpe buvo inž. Vyta. Pavilčius, buvęs „Technikos žodžio“ žurnalas. Jis mirė vasario 25 d. nuo širdies priepuolio grižęs po dienos darbo į namus. Jis sulaukė 60 m. amžiaus. Palaidotas kovo 1 d. šv. Kazimiero kapinėse. Taip pat pažymėtinas yra Vyta. Stankus, kuris sulaukė tik 33 m. amžiaus.

ISĖJO NAUJAS „MARGUCIO“ žurnalas nr., skirtas jo buvusios leidėjos Lilijos Vanagaičiai ir red. Alg. Mackaus atminimui. 30 psl. leidinyje, kurį redagavo Vl. Vijeikis, nuotraukomis ir žodžiais plačiai apibūdina žuvusiųjų veiklą.

Teko girdėti, šis „Margucio“ nr. gali būti paskutinis. Jeigu taip būtų, tai A. Vanagaičio 1928 m. įsteigtas leidinys nueitų istorijon, išvaręs nemažą vagą išėjusių lietuviuose, o ypač senosios kartos tautiečių tarpe. Senaisiais laikais „Margucio“ žurnalas buvo vienas populiariausių lietuviškos spaudos leidinių Amerikoje. Jo pirmojo numerio buvo atspausdinta net

40.000 egz., nors tolimesni numeriai turėjo mažesnę tiražą, tačiau žmonės jį mėgo ir skaitė dėl lengvo turinio. Atvykus naujesiems ateiviams, jo turinys gerokai surimėjo ir tiražas sumažėjo.

„Margucio“ radijo programos, dabar girdimos iš radijo stoties La Grange miestelyje, nuo kovo mėn. 15 d. persikelia į kitą stotį patioje Chicagoje. Si stotis yra galingesnė ir žmonės galės geriau girdėti „Margucio“ programas. Taip pat yra pakeičiama ir programos pradžia — iš 6 v. į 7 v.

ČIKAGOJE YRA LEIDZIAMAS ir spausdinamas rečiau kam matomas, bet labai svarbus leidinys — „Knygų Lentyna“. Šis leidinys, kuris yra vadinamas Lietuvių Bibliografinės Tarnybos Biuletenu, pasirodo 4 kartus per metus. Jo sudarytoja yra Aleksandra Ružanec-Ružanecovs. Jis kūręs 135 mylių nuo Chicago — Danville miestelyje. Šis žmogus tyliai dirba sunkų ir nedėkingą darbą, kuris yra neįkainojamas vertės žurnalistas, istorikas bei kitų specialybių žmonėms, besireikiantiems spaudoje ar berašantiems įvairių sričių apžvalgą.

Galima tik įsivaizduoti kiek laiko užima 76 periodinių leidinių (tik Bibliografinė Tarnyba jų gauna) vien tik pervertimas. O juk dar reikia straipsnius perskaityti, juos kvalifikuoti, paruošti medžiagą spaudai. Taip pat reikia sekti ir neperiodinius leidinius. „Knygų Lentynos“ prenumerata JAV ir Kanadoje \$2.50 metais. Adresas: Lithuanian Bibliographical Service, 1132 N. Walnut St., Danville, Ill, USA.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ATSIUNTE SKAITYTOJAI

P. Januška iš Windsor atsiuntė vietinį laikraštį „The Windsor Star“ kovo 4 d. Jame įdėtas laiškas tema „Captive Nations Have Hope“, kur išdėstytos mintys apie Lietuvos pavergimą. Autorius jame kalba apie Lietuvos vėliavos iškėlimą Vasario Sešioliktosios proga prie miesto rotušės ir laiško redakcijai baigia: „Aš manau, mūsų dauguma sutiks, kad tokiu būdu — vėliavos iškėlimu — kanadiečiai parodo savo pripažinimą paverg-

toms tautoms visame pasaulyje išreikšti viltį į atgavimą savo prarasto savito gyvenimo“.

Tame pačiame laikraštyje vasario 16 d. laidoj rašoma apie Kanados vėliavų trūkumą Windsor, kur net prieš policijos būstinę kurį laiką nebuvo iškeltos Kanados naujos vėliavos. Priduriam, kad kontrastą Kanados vėliavos trūkumui sudarė Lietuvos vėliava, kuri buvusi pakelta prie rotušės vasario 16 rytą.

P. Mardosas atsiuntė iškarpa Niujorko laikraščio „The Gouverneur Tribune — Press“ vasario 24 d. Vėdamųjų skyriuje yra straipsnis „Co-existence, Soviet style“. Jame pažymėta, kad šiemet Amerikos lietuvių mini šiais metais: 714 m. nuo Lietuvos valstybės pradžios; 712 m. nuo karalystės įsteigimo ir pirmojo karaliaus Mindaugo vainikavimo; 47 m. nuo Lietuvos respublikos įsteigimo 1918 m. Esą JAV nepripažįsta Sov. Sąjungos įvestos okupacijos Pabaltijo kraštuose, tebeprapažįsta Lietuvos pasiuntinybę Vašingtone ir 4 konsulatų. 1939 m. Lietuva turėjusi 3.215.000 gyv., o dabar — 2.852.000. Per 25 m. Lietuva netekusi daugiau kaip ketvirtadalio gyventojų. Rusų kolonistų Lietuvoje dabar esama apie 20%. Trečdalis lietuvių tautos dabar gyvena už tėvynės ribų. Amerika galinti padėti Lietuvai reikiamą laisvės pasaulio akivaizdoje jai laisvės. Pernai kongrese buvusios 73 rezoliucijos, reikalaujančios laisvės Pabaltijo kraštams.

Delhi, Tillsonburg

„The London Free Press“ laikraštis kovo 1 d. laidoj atpasakojo dr. Br. Povilaiciui pareikšimą apie tabako atmainų pritaikymą Ontario klimatui. Dr. Br. Povilaitis dirba feder. valdžios tabako tyrimo stotyje. Jis pareiškė, esą stoties tyrimų rezultatai rodo, kad tabako atmainos, kaip Delcrest, Delhi 61 ir Canadel, rodo nemažą atsparumą vietiniam klimatui. Tyrimai šioje srityje esą tęsiasi toliau.

P A D E K A

Nuoširdžiai dėkoju už lankymą ligoninėje, už gėles, dovanas ir linijines: p. A. E. Augustinavičiams, Jankauskams, Laureckams, Povilaiciams, Augučiams, Kairiams, Vytams, Grincevičiams, Treigiams, Masiliams, Janušauskui, Cvirkams, Baniuliams, Čaikams, Lapieniams, Siurmonams, Gugiams, klebonui kun. dr. J. Gutauskui, Lietuvių Katalikių Mote-rių Delhi skyriui ir giminėms. Jūsų nuoširdumas palengvino mano skausmus. D. Norkienė

VANCOUVER, B.C.

VANKUVERIO IR APYLINKES lietuvių nepriklausomybės minėjimą šventė vasario 21 d. Neturėdami savo bažnyčios ir lietuvių kunigo, pamaldas už Lietuvą užprašė Holy Name bažnyčioje. Vietos kunigas savo pamokslu daug kalbėjo apie pavergtą lietuvių tautą ir prašė visus melstis už jos išlaisvinimą. Minėjimo iškilmingoji ir meninė dalis įvyko Stry Co. Op. salėje. Minėjimą atidarė Bendruomenės pirm. B. Vileitai; paskaitą skaitė P. Baronas, o meninę dalį išpildė sekmadieninės mokyklos mokiniai, kurių paruošė D. Radzevičienė, o pravedė J. Vileitaitė. Kadangi mažose kolonijose, kaip

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydymoji medžiaga, išrodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjus tyrimų institutas atrado nepaprastą gydymo medžiagą, sugėdijanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per keletą minučių sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina vėdegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimų atvejais, švelniai skausmams, įvykdavo hemorojų sutraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydymo medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celsams ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Garantuota — arba gražinami pinigai

Ko nori Kvebekas?..

(Atkelta iš 3 psl.)

litinė ir ekonominė jėga prancūziškoje Kanadoje.

„Ko jūs norite?“

Nuosakieji prancūzai kanadiečiai — ir jie, atrodo, dar sudaro daugumą — nori užimti pirmąsias Kvebeko, o vėliau ir Kanadoje jiems teisėtai priklausancias vietas. Jie tačiau drįsta prisipažinti, jog dažnai jie patys yra kalti, kad tos vietos dar nėra jų užimtos.

Nuosakieji prancūzai kanadiečiai netiki, kad Kvebekas yra toki pat provincija, kaip visos kitos. Provincinė valstybės sąrangą jie mato reikalaujanti opoziciją centrinei valdžiai, kuri, saivame suprantama, yra dominuojama daugumos, kuri stengiasi viską centralizuoti.

Toki, man rodos, išpūdi palieka P. Desbarats knyga. Iš tos bazės žvelgiant, galima suprasti „Two solitudes“, kurios šiam krašte išsilaikė per du šimtmečius, ypač Montrealyje, kur dvi kultūros gyvena kartu be didesnių pastangų suprasti viena kitą.

Aš tikiu, kad autorius vaizdžiai pateikė prancūziškos Kanados vaizdą angliška skaitančiai visuomenei. Prancūzai kanadiečiai, kurie skaitys jo knygą, susipažins su pasauliu, angli kanadiečių pasauliu, kurį jie taip pat mato pagal nukaltas formules.

Atrodo, kad abiejose „Two solitudes“ pusėse yra gera doza ignoracijos.

Sulietuvino A. Zubas

Norėdami atsikviesti gimines, sužadėtines ar kitus asmenis iš Lenkijos ar kitų kraštų, kreipkitės į

J. Kazimierą Michalski

347 BAY ST. TORONTO, II AUGUSTAS, KAMB. 210, TEL. 368-9430
Taip pat patarnauju vertimų, notarizavimo ir kelionių bilietų reikalais.

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ • VAGYSTŲ • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYTOJŲ VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA
MEMBER LVA (13 METŲ PATIRTIS)
7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis ciliarų valymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIONAS.
Skambinkite LE 3-4912.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turmas apdraustas. Vežame kambarius su baldais, Montreali, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE 4-1463

ATOM ELECTRIC

ELEKTROS RANGOVAS
A. CEPONIS
Visi elektros darbai
Tel. 532-3408. Namų RO. 6-8372

A. ČIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSOWNE AVE., TORONTO

International

Driving School

WALDI

859 COLLEGE ST.
Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

Lietuvis LAIKRODININKAS

P. BOCHULIS

71 BEATY AVE. TORONTO • TEL. LE 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paau ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusi-pirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių technika.
T.V. antenos stamosos Parduodame varšotas ir naujas T.V. ir H.F. ir taisomas. Sav. R. STASIULIS

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi 1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritrysę specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO

KOOPERATYVAS

yra vienas greičiausiai augančių visoje Kanadoje.

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10-130 ir 430-7
Antr. 10-130
Treč. uždaros
Ketv. 10-130 ir 430-7
Penkt. 10-130 ir 430-8
Šešt. 9-12
Sėkm. 9-30-1
999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. LE 2-3400

Pirmas milijonas pasiektas per 20 mėnesių.
Už indėlius mokamos augštesnės palūkanos — 4½% - 5%.
Asmeninės pask. — 7%.
Mortgijų pask. — 6½%.
Priedo visi taupytiniai gauna nemokamą gyvybės apdraudą.

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir

pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas — morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariai gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

DARBO VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienį; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

..SYPSENOS..

Martynas Jankus ir klapkariai

Ilgabazdis Mažosios Lietuvos patriarchas M. Jankus nemėgęs dėvėti kaklaraiščio. Kartą atvažiuos kažkieno siūstas fotografas padaryti portretines jo nuotraukas. Dukterys raginusius pasiūpinti — užsirišti kaklaraiščių. Dėl šventos ramybės patriarchas taip ir padaręs.

Kai atsiuntė portretą, senelio pirmasis klausimas buvo:

— O kur kaklaraištis? Ar nesaikiau, kad iš po barzdos vistiek nesimatys. Be reikalo visas vargas...

Literatūros „kritikas“

J. Cicėnas kažkada rašė: „Prabėgs keliasdešimt metų ir niekas nežinos, kas buvo tasai Chruščiovas. Tik gal tūlas atsivers kokią likusią enciklopediją ir ras: ... literatūros kritikas“.

Vilniaus „Literatūroje ir Mene“ P. Averka šitap recenzavo A. Liobytės knygutę vaikams „Mėnuo saulėje vedė“. „Knygelė atitinka pagrindiniams mūsų literatūros reikalavimams, kuriuos nurodė dr. Chruščiovas savo sveikinime leidyklai „Detskaja literatura“.

Irgi nusistatymas

— Kai pirmą kartą susitikau ją, kuri vėliau tapo mano žmona, buvau griežtai nusistatęs nevesti.

— O dabar?

— Nusistatymo nė kiek nepakeičiau!

Parinko Pr. Al.

DRAUDIMAI

P. BARAUSKO Agentūra RO 6-0811

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

DR. E. ZUBRIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-530 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-as namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1682 BLOOR ST. W., Toronto 4, (1 rytus nuo Dufferin St.)

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS Tel. LE 7-2815

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.BIU IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

24 val. pat. RO 9-4612
Darbo val. RO 9-4131
Namų RO 6-7132

TORONTONT

Toronto kronika, studentų, ateitininkų ir skautų žinios — 6 psl.

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Pr. sekmadienį Mišios buvo laikomos lietuvių k. pagal naują tvarką. Naująją tvarką pamaldos sekmadieniais vyks ir toliau. Ryšium su tuo: a. kviečiame visus pamaldose dalyvaujančius įsijungti į maldų atsakus pagal išdalintus lapelius ir bendrai giedoti giesmes; b. dėl nesveikatos ar amžiaus negalį pamaldų metu atstoti ar atskliauti, gali pasilikti sėdėti; c. parapijos choras, kol nusistovės giedotų pamaldų tvarka, ateityje daugiau dėmesio kreips į paruosimą giesmių lietuvių kalba.

— Ši penktadienį, šv. Juozapo šventėje, pamaldos pagal naują liturginę tvarką 7.30 v. v.

— Dijacono L. Januškos kunigystės šventimui Romoje — balandžio 3 d. Savo laisvę jis rašo: „... pasimelskite už mane, kad laimingai galėčiau žengti paskutinius žingsnius.“ Kovo 26 d. jis išeis į T. jėzuitų vienuolyną vienos savaitės rekolekcijoms.

— Šią savaitę lankoma: Gorevale, Bellwoods, Euclid, Clinton, Manning, Palmerston ir Markham.

— Parapijos rekolekcijos — prieš Velykas balandžio 4-11 d. Jas ves T. jėzuitų Jaunimo Centro Čikagoje direktorius Tėvas J. Kubilius.

— Pakilioje nuotaikoje atšvęsta Sv. Jono Kr. katalikų moterų dr. jos 15 m. veiklos sukaktis. Už gražią veiklą visam skyriui, jo valdybai ir ypač skyriaus pirm. O. Jonaitienei visos parapijos gili pagarba ir padėka.

— A. A. Simono Bonikio žmonai, dukroms, sūnui ir jų šeimoms gili užuojauta.

— Palaidoti: kovo 13 d. Sv. Jono lietuvių kapinėse Port Credit mieste Toronto a. a. Simonas Bonikis, 69 m. amžiaus, ilgesnį laiką sirgęs Westono ligoninėje; a. a. Bonaventūra Guoga iš Hamiltono.

— Jaukia iškilmė kovo 14 d. paminėjo savo sukaktis KLB Moterų Dr. jos Sv. Jono Kr. par. skyrius, būtent, 15 m. nuo Dr. jos atsikurimo Kanadoje ir 10 m. nuo skyriaus persiorganizavimo. 11 val. su vėliava moterų dalyvavo Mišiose, kurios buvo laikomos lietuvių k. Par. salėje įvyko suktakutinis banketas, kuriame dalyvavo ne tik skyriaus narės, bet ir daug viešnių bei svečių. Skyr. pirmininkė O. Jonaitienė padarė trumpą veiklos apžvalgą. Sveikinimo kalbas pasakė: gen. kons. dr. J. Zmuidzinienė, kun. P. Azubalis, c. v. d. vadas T. Kornelijus, OFM, c. v. pirm. dr. A. Sungailienė, „TZ“ vardu kun. Pr. Gaidis. Priskelimo skyr. pirm. P. Kuolienė, N. Pr. M. seserų — ses. Michaelė, evang. moterų ratelio vardu E. Jankutė, „Dainos“ grupės — M. Yobubienė, Sv. Jono Kr. par. k. to — E. Miliauskas; eilėraščių sveikino — St. Prapulytė — Bunker. Keletas sveikinimų gauta telegramomis ir laiškais. Rožėmis buvo pagerbtos sesnijos ateityjos atstovės — skyr. narės, o specialia dovana — Valė Staškevičiūtė, kaip pasižymėjusi savo kuklumu ir paslaugumu. Specialiu p. Sekonienės žodžiu ir gėlimis buvo pagerbta ilgametė pirm. O. Jonaitienė ir taip pat kun. P. Azubalis, skyr. dv. vadas. Meninėje dalyje pasirodė jaunimas. Visi gėrėjosi puikiai paruoštom vaizd., sklandžiu vėlyu patarnavimu. Iškilmės pranešėja buvo p. Kakevičienė. Bs.

— „Pirmyn Jaunime“ — tokio vardo neperiodinį laikraštį leidžia Toronto moksleiviai ateitininkai. Jį redaguoja Laima Šveždaitė, o priais ir iliustruoja patys moksleiviai. Labai pagirtinas darbas.

KLB naujai krašto tarybai rinkti Toronto sudaryta apylinkės rinkiminė komisija: L. Adomavičius, J. Česekas, K. Kregždė, F. Senkus ir V. Sonda.

Kandidatų sąrašai ir VI krašto tarybos narius, sudaryti pagal vyr. rinkimų komisijos nustatytą tvarką (žūr. „TZ“ š. m. vasario 10 d. nr.), turi būti išsiųsti Toronto apylinkės rinkimų komisijai ne vėliau š. m. kovo 19 d. (pašto antsoauda data) šiuo adresu: F. Senkus. 1997 Dundas St. W., Toronto 3. Ont., arba įteikti asmeniškai F. Senkui ne vėliau š. m. kovo 20 d. susizinojus tel. 533-4414 ar 535-2625

KLB Toronto apylinkės rinkimų komisija

Prisikėlimo par. žinios

— Nuosirdžiai užjaučiame K. Grajauskienę, dr. O. Gustainienę ir jos šeimą, Hamiltone mirusį jų giminei a. a. Bonaventūrai Guogai.

— Ši šeštad., 9 v. r. — vyro ir vaikų užprašytos Mišios už a. a. Bronislavą Dambrauskienę pirmųjų mirties metinių proga. Po Mišių vyksta ir kapinės pašventinti paminklo.

— Ši sekm., 10 val. — Pr. B. Ceponų šeimos užprašytos Mišios už a. a. Juozą Ceponų ir Bronislavą Dambrauskienę, 11 v. Mišios už a. a. Mykolą Valadką; užprašė dukros E. Čikienės šeima.

— Praėj. sekmad. 10 ir 11 v. Mišios, kiek naujų liturgijos potvarkių leidžiama, buvo laikomos lietuvių kalba. Ypač 11 val. mišios susilaukė didelio susidomėjimo ir daug komentary, nes jos buvo giedotos; choro giedoti atsakymai taip pat buvo lietuvių kalba.

— Katechetinės pamokos — įprasta tvarka.

— Religijos pamokų gimnazistams kol kas nebus; bus tęsiamos po Velykų. Ši sekmad. pamokų nebus.

— Par. choro bendra repeticija — ši antrad., 7.30 v. v. Ketvirtad. repetacijos nebus.

— Jaunimo choro repetacijos ši penktad. nebus. Kt. penktad. ji bus įprasta tvarka.

— Ši penktad., 7.30 v. v. — Kryžiaus Kelias, o 8 v. — Mišios, išpažintys ir Komuniją. Kviečiame gausiai dalyvauti.

— T. pranciškonų „Aušros“ klubo vasaros stovykla bus liepos 3-24 d.

— Metinės rekolekcijos mūsų par. prasidėdė kitą sekmad., kovo 28 d. ir truks dvi savaites. Eilė konferencijų bus atskirai ateitininkams, studentams, vaikučiams ir kt.

— Kadangi dėl įvairių priežasčių nemažai rinkėjų paskirti žmonių nespėjo aplankyti jiems prašant, parapijos namų statybos vergus dar pratęsiamas. Visus talkininkus maloniai prašome namų lankymą baigti iki parapijos rekolekcijų — kovo 28 d. Dar nelankyta per 1,000 šeimų. Iki šiol suaukta per \$32,000. Iš neparapijiečių iki šiol aplankyta arba atsiųsi 162 šeimos: iš jų 73 paaugokų \$1,303; 14 pažadėjo vėliau paaugokų; 80 neparapijiečių šeimų atsisakė prisidėti. Iš parapijiečių iki šiol aplankyta ar atsiųsi 636 šeimos: iš jų 497 šeimos paaugokų per \$30,000; 153 šeimos yra pažadėjusios vėliau paaugokų \$9,000; 65 parapijiečių šeimos iki šiol arba principo atsisakė aukoti (vis tik pasitaiko ir parapijiečių su įdomiais principais! Mes siūlytume kiekvienam parapijiečiui savo našta pačiam panešėti. Yra neteisinga ir negarbinga jį ant kitų krauti!).

— Lankomi iki šiol nelankyti parapijiečiai, nesvarbu kokiame rajone. Pirmą stengiamasi dėl laiko susitarti.

— „TZ“ aukotojai. Rėmėjo prenumerata \$10 sumokėjo atsilankęs administracijos puskietis Vyt. Pečiulis; \$7.75 atsiuntė Tillsonburgo lietuvių klubas; \$2: Aleksas Kuzmarskis; \$1: Ign. Genys, dr. A. Drevinskienė, B. Stundžia, O. Malkauskienė. Yra ir tokių aukotojų, kurie prašė pavardžių neskelbti. Visiems „TZ“ nuosirdžiai dėkoja.

Brošiūras anglų kalba apie pavergt. tautas, nusiginklavimą, religinę būklę anapus gelež. uždangos yra išleisti sąjūdis „The Canadian Loyalist Movement“. Brošiūrose keliamas reikalas priešintis proklamistinei propagandai Kanadoje. Jos gaunamos: Mrs. K. Peterson, 29 Goulding Ave., Willowdale, Ont.

BATHURST DENTAL CLINIC

794 Bathurst St.
(Bloor a. Bathurst)

Tel. 534-8814

Dr. N. Novošickis
Dr. A. J. Vaughan-Vaichulis
Dr. P. Vyte

St. Prakapa

tel. 7-9088,
18 BROOKSIDE AVE
Toronto 9, Ont.

Paskambinus atvažiuoju į namus su pavyzdžiais; galite pasirinkti kas patinka. Akordeonai, maisto siuntiniai iš Anglijos iki 22 sv., medžiagos, drabužiai ir kt. Visi siuntiniai apdrausti. Liet. pokštelės ir kt.

Proga, kurios negalima praleisti!

SEKMADIENI, KOVO 21 D., 4 VAL. PRISIKĖLIMO AUDITORIJOJE
RENGIAMAS IDOMUS, AUGSTO LYGIO

KONCERTAS

Dalyvauja solistai:

D. STANKAITYTĖ, V. VERIKAITIS, muz. S. GAILEVIČIUS ir deklamatorė IZ. ZMUIDZINIENE.

BUS ISPILDOMI TORONTO DAR NEGIRDĖTI LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ KŪRINIAI, ARIJŲ ISTRAUKOS IR BETHOVENO RELIGINĖS KOMPOZICIJOS.

Kviečiame visus Toronto ir apylinkių lietuvius.

Įėjimas — auka: \$1.50; \$1.00. Studentam ir moksleiviam 25 centai.

Moksleiviai ateitininkai

JUOZAPINĖS!

TRADICINĖS JUOZŲ IR JUZIŲ PAGERBTUVĖS

LIETUVIŲ NAMŲ DIDŽIOJOJ SALEJ

kovo 20 d., 7.30 val. vakaro, ši šeštadienį

Be vaišių bus ir kitokių staigmenų tik už \$1.50

Kviečiame atsilankyti į Juozai žada pavaišinti

236 SLA kuopa

Staigiai ir netikėtai atsiskyrus su šiuo pasauliu

brangiam broliui A + A Pranui Amerikoje,

ALFONSA ŽEBERTAVIČIŲ IR JO SEIMĄ

nuosirdžiausiai užjaučiame —

V. V. Treigiai

P. J. Laureckai

H. S. Kairiai

Dantų klinika

Isteigė trys lietuvių

dantų gydytojai: dr. V. Novo-

šickis, dr. A. J. Vaichulis - Vau-

ghan ir dr. P. Vyte 794 Bathurst

St. (žūr. skelbimą). Klinika yra

labai moderni ir įrengta. Kol kas

dirba 3 dantistai, bet vėliau jų

skaicius pakils iki 5 ar net 7.

Įrengimo darbai dar nėra baigti,

bet pacientai jau priimami. In-

iciatoriai tikisi suteiktinomis jėgo-

mis galėsią patarnauti pacien-

tams greičiau ir pigiau. Daugiau

informacijos apie dantų kliniką

bus vėliau.

Diskusijas imigracijos klausim-

ais rengia jaunieji Toronto libe-

ralai kanadiečiai kovo 18 d., ket-

virtadienį, 8 v. v., Marino Cater-

ing Hall, 549 College St. Simpo-

sumo dalyvaus žymūs veikėjai,

parlamento nariai. Iškeltos min-

tybos bus pateiktos imigracijos mi-

nisteriui. Diskusijose dalyvauti

kviečiami ir lietuviai.

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkojame Toronto Pri-

sikėlimo par. bankeliui už metinę 200

dolerių auką skirtą Lietuvių Vaikų Na-

mams. Kilnu, kad nepamirštate mūsų

ir savo duosnumu remiate lietuvių be-

reikalus.

Jums giliai dėkingos Kristuje,

Nek. Pr. Marijos seserys

P A D Ė K A

Nuosirdžiausia padėka reiškiamė:

dr. A. Užpnieui už suteiktą rūpestin-

gą medicininį patarnavimą laukiant

pirmagimio sūnelio; už aplankymą li-

goninėje ir atneštas dovanas: p. p. O.

Azubalienei, V. L. Balašiams, Baikaus-

kieni, B. Prapakpenei, E. Abramavi-

čienei, Petruskieni, Laurinavičien-

ei, Z. Simonaitienei ir visiems apl-

ankusiems namuose.

Genė ir Vytautas Vaitkai

„Zemaitių kryžiai ir koplytelės“ —

nauja Igno Končiaus knyga su daug

nuotraukų ir įdomiais aprašymais. Iš-

leido „Tėviškėle“ gerame popieriuje,

kiektas drobiniais viršeliais, 176 psl.

Kaina \$3.15. Jau gaunama Sv. Jono Kr.

par. knygne. Taip pat tiems, kurie

dabar neprenumeruoja, siūlome užsi-

sakyti „Reader's Digest“ 15 mėn. tik

už \$2. Užsakyti galima knygne arba

paštu paš R. D. atstova: V. Aušrotė,

180 Glenholme Ave., Toronto 10, (Pra-

tešimas metams \$2.97). V. A.

Toronto apyl. tarybos posėdis

— kovo 28 d., sekmadienį, 4 v. v.

Sv. Jono Kr. par. salėje. Kvieči-

ami dalyvauti valdybos nariai, ri-

rinktieji tarybos nariai ir organi-

zacijų atstovai. Valdyba padarys

trumpus pranešimus iš metų veiks-

lo, o taip pat numatytas diskusis-

nis referatas, liečiančius šios apyl-

inės lietuviškąsias problemas.

Apylinkės valdyba, norėdama

glaudesnių ryšių su apyl. lietu-

viais, kviečia ir pavienius asme-

nis atsilankyti į tarybos posėdį,

išsklaidyti valdybos pranešimų bei

išskirti konkrečių pasiūlymų lie-

tuvių bendruomeninei veiklai

plesti.

Pagal KLB tarybų sudarymo

taisyklių § 5, kiekviena organiza-

cija gali siūsti atstovą į apyl. ta-

rybos posėdį, jei išregistruoja

apyl. valdyboje ir sumoka \$10

metinio mokesčio. Išregistruoti

ir sumokėti mokeskį bus galima

prieš pat tarybos posėdį. Kiek-

vienas išregistruojusis org-jos

atstovas privalo turėti su savimi

jos raštišką įgaliojimą.

KLB Toronto apyl. valdyba

Akademikų paskaita — kovo 27

d., 8 v. v., Prisikėlimo muz. stu-

dijoje; skaitys svečias iš Cleve-

lando istorikas dr. J. Jakštas.

Valdyba

Koncertas, kokio Toronto dar

negirdėjo, įvyks sekmadienį, ko-

vo 21 d., 4 v. v., Prisikėlimo salėje.

Mūsų pirmieji solistai duos vi-

siškai naują repertuarą; Toronto

dar negirdėta dailiojo žodžio me-

nininkė Iz. Zmuidzinienė skaitys

dekl. Vaizgantą ir kt. rašytojus

Sol. D. Stankaitytė Toronto jau

yra dainavusi, bet ji niekad ne-

nusibosta. Apie jos koncertą Bos-

tone „The Boston Globe“ rašo:

„Lietuvė solistė turi nuostabią

sodrų ir stiprų balsą.“ Panašiai

rašė ir Toronto „Globe and

Mail“, kai ji dainavo čia 1961 m.

Sol. V. Verikaitis žinomas vi-

soj S. Amerikoje; buvo kviečiamas

net į Lietuvą. Paskutinis jo kon-

certas-rečitalis buvo Klevelande

vasario 28 d. „Dirva“ rašo: „Beet-

hovo religinio-dvasinio turinio

dainos, solisto interpretuotos gi-

liu išjautimu, pagavo publiką ir

pakėlė ją iš kasdienybės ir gilios

fantazijos muzikos pasauli, iš ku-

rio dvelkė Beethoveno genijus.

Prie dainų žavesio prisidėjo so-

dus solisto balsas, vešliai skambė-

jęs žemesniame registre ir leng-

vai plaukęs augstose gaidose.“

Dalis programos bus pritaiky-

ta gavėnės rimčiai. Akomponuos